

30౪౪౧౦ ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జెన్నవట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టునెల 28 వ తేది శనివారము

No 129

నంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ చవితి ర.

సంచిక ౧౨౯

గాంధీర్వ ప్లాటు

హార్నియములు.

సామాన్యజనులకు సహితము

సహకారిగ నుండుటకై

1 నెం. ప్లాటు రూ 30-0-0

2 నెం. ప్లాటు రూ 20-0-0

చాకధర నిర్ణయించడమైనది.

“హార్నియం” అనగా “శ్రవణానందకరము” అని

అర్థము. స్వయంగా సంగీతము నభ్యసించుటకై శ్రీయుత రాములు శ్రేష్టిగారు రచించిన శ్రీమాన్ బళ్లారి కృష్ణమాచార్యులవారి నాటకపాటల సహితమైన గాంధీర్వకల్పవల్లియను గ్రంథకల్పవల్లితోడ కామధేవువంటి యీ గాంధీర్వప్లాటు ననుసరించి సాధకము జేయువారికి గాన విద్యకరతలములక మెయిండు ననుటకు సంజయమండ నేరడ.

ఈ గ్రంథము కాలికాలైందు రు 3-0-0 స్టిక్ లైందు రు 2-0-0 తపాలాచార్జి ప్రత్యేకము. మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15, బ్రాడ్వే మద్రాసు.

మోటారు బండ్లు.

క్రస్తుతము కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వెళ్లుటకు బండి మీదను ౧౦ గంటల కాలము పట్టుచుండెను. ఇదియు గాక మార్గమందు దొంగల భయమునూడ విస్తారముగా కలుగుచున్నది. ఈ దిశవ కంపిసీనారు ప్రయాణికుల సదుపాయమును నాలోచించి సెప్టెంబరు 1 తేదీనుండి మోటారులను కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వఱకు నడుపుటకు ఏర్పాటు చేసినారు. గనుక అందఱులెగిన గ్రాస్తానాము చేరుచురని నమ్ముచున్నాము.

The English Motor transit Company,
Automobile Engineers

Proprietor, A. SUBBARAYADU

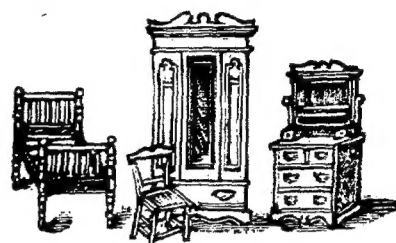
COCANADA.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిటు కంపెనీ,

ఆటోమొటోలు ఇంజనీయరు,

అచంట సుబ్బారాయుడు ప్రొప్రయిటరు, కాకినాడ.

మీకు గావలసిన సామానులన్నియు ఇతర చోట్లకన్న మిక్కిలి సరసముగా నిక్కడ చిక్కునప్పు డెక్కువ వ్యయమేల జేసికొనెదరు?

కుర్చీలు మొగలగు కొయ్యపనును జేయు

డి. వి. రావు అండుకంపెనీ

జనరల్ పేటర్సు రోడ్డు,

మదరాసు ఎస్. సి.

సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

శ్రీకృష్ణకర్ణామృతశ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం. గీతఫలకములు.

డి. శ్రీనివాసాచార్యు వారివలన పాడబడినవి.

చొక్కెట్ రు. 3

{ 12-124౦1 తృప్తాలోయే

{ 2-124౦2 హే లోకా శృణుత

రాగమాలిక

“

{ 12-124౦6 నమామి-నారాయణ

{ 12-12407 శ్రీరసాగర-తరమ్

రాగమాలిక

“

{ 12-12398 యువ్య-తె-యస్య-నగర

{ 12-12399 నాకాధర్మేణ

“

“

{ 12-124౦4 ఆత్మా-యాభ్యాసన

{ 12-12405 మదన-పరిహర శ్రితిమ్

“

{ 12-12400 కరచరణ

{ 12-12403 హే-గోపాలక-హేకృపా

కాంభోజి

రాగమాలిక

మాయొక్క ధరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు.

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad

SPENCER AND Co. Ltd., MADRAS.

గ్యాల్వీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు తగినవిధమున నిమగ్నమగు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుపుటకు యోగ్యమగు యోగ్యములచేయునో అని చెడిపోయినవారికి స్వల్పముగా చేయు రీషేరులను యాచుకములపై ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ విధమున నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి నవ్వు మోటువారివద్దకుంచి లైసెన్సు యిచ్చివచ్చి పంపబడును. యిదివరకు కేసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

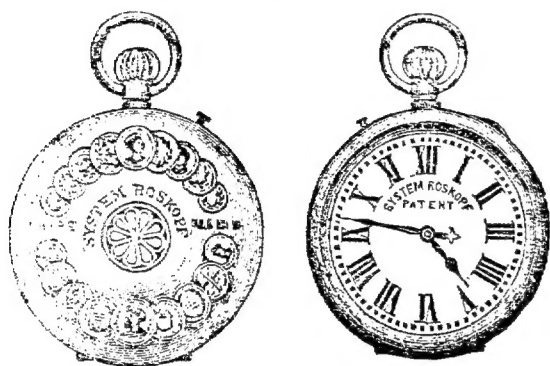
క్లాసు సెక్షన్లయందు మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును. వారమున ఏకాదశులు ఆగస్టునెల 31తేది లోపల 10 రూపాయలు అధ్యాపకుని పంపుకొని తన కొక స్థానమును నిలుపుకొనవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాము నిలువవచ్చును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాల్వీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

ఇందువలననుండి పెండ్లలుతీసిన రాస్తోపు గడియారం.

దీనికి 7 సం. వుత్తరవాదపత్రము యివ్వబడును.

ముందు.

వెనుక.

ఈ గడియారము మొత్తము వెనుక ప్రక్క 18 మొదలున్నవేసి యుండును. దీనిని వేసుకొని పరుగెత్తినను ధుమికినను గుట్టుపులవారి చేతను నిలువకుండా నడుచును. వేలకొలది విక్రయము అవునట్లును. మొత్తము చేయువారికి కూడ నిండా ఉపయోగపడును. దీని వెల గొలుసుతో చేరి రూ. 2-8-0

విక్రయము వాచ్ కంపెనీ, సౌకారుపేట మదరాసు.

అమృతాంజనము

ప్రతివారము వేలకు వెలు విక్రయము.

రేరా 1-5 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

మొదట చీటి మాదిరిని మోసము గలుగకు.

అస్తి పోవులకు పరమామృతము

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm.

తలనొప్పిల మాన్పును. వాయువుబొట్ట బాపును. వాద్యపుష్పముల బారకొలును. పొట్టపోగొట్టును.

చేతులలో లచ్చి హిందూ దేశమును

దేశముచేయుటకు మంచియగును.

సూచన గలిగి యుండును.

అస్తి పోవులకు అస్తి పోవులకు అస్తి పోవులకు

దీనిని వేడేములలో కూడ వాడుచున్నాడు. ప్రతివారము నుండదగిన చవుకయైన వైద్యసహాయము.

అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

సుధాశరచ్చంద్రము.

OR
(R. C. Dutt's Lake of Palms).

గ్రంథకర్త.

[బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం గారు]

ఈయాభ్యాసము రమేశచంద్రవర్మగారి "తేజ్ అఫ్ పాంసు" అను దానికి సరియగు భాషాంతరీకరణము. ఆంధ్ర సవలా ప్రపంచమున కాదిపురుషుడగు, శ్రీ. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారిచే సహజమృదువుధురతైలి నియ్యది యనుపదంబుపడినదటచే యీగ్రంథమును వేలుగా క్లాఫింప నవసరములేదు. ఇందు కంగడేయవారములును సాంప్రదాయములును చక్కగా చేర్చబడినవి. ఈయాభ్యాసముయందు మనము నేర్చుకొనవలసిన క్రొత్తవిషయము లనేకములు కలవు. హిందూ దేశానికి విషయము, దేశచారిత్రము, స్థానికస్వభవి పాలనము మొదలగు విషయము లిందతి మనోహరముగా జర్పింపబడియున్నవి. ఇది కేరళ విద్యార్థిమే కాక, జ్ఞాన సంపాదనమిట్లుగూడ కరింపదగినదనిన, సత్యమునకు దూరము కానేరదు. వెల రూ 1-0-0. (నెట్టు)

మా అణా భాండాగారము.

ఇందు జనసామాన్యమునకు పరిపక్వ ఫలవియ్యక రీతిని, స్వాభావికతతోకాదు చక్కగా ప్రతిబింబించు కథలును, నవీన సాంప్రదాయముల నకనరించిన పద్యకావ్యములును, ప్రకటింపబడుచున్నవి. ఆలాలగోపాలమును, బలించుట వుత్తము గ్రంథములు.

ఇందు మొదలగునట్టి మొదటి వాల్మీగ్రంథములు :—
1. కోటిశల్లి, 2. శ్రీ దేవస్వయం, 3. శ్రీ హత్వ, 4. చంద్రవరము.

ఈ వై గ్రంథములు, తదితర తెలుగు, ఇంగ్లీషు వగైరా గ్రంథములు వలయువారు, శ్రీ. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం, మడియం సీతారామారావు టి.పి., ఎల్.టి. గార్ల గ్రంథ రాజములకున్న; సి. కమరస్వామి నాయుడు అండ్ సన్స్ (మద్రాసు) వారి బ్రాంచిడిపోక్సిన్ (రాజమండ్రిలో) ఏజంటు గారగు యీక్రింది చిరునామాదాకు వ్రాసిన వెంటనే బడయగలరు.

తెలికిదర్ల వెంకటసుబ్బారావు,

ప్రాత్రైటరు సెంట్రల్ బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతకు, కోగములకు, వాతములకు. చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రియముగుటచేతను, సప్తసర్ సమయములందు దొరకుట దుస్సరము. మా డిపాయింవలి కస్తూరి యందితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకపాటి కుర్రబిడ్డలను నిజము తేలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితీకస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0 అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి. 7, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు

కావలెను.

కమ్మమహాజనసంఘము తరపున కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు, జిల్లాలలో సంచారముచేసి సంఘమునకు సభ్యులను చేర్చి వారలను చందాలను విశాళములను నమూనాచేయుటకు ఒకయేజంటు కావలెను.

సమగ్రతయే ప్రధానముగాని బాలిభేదము పాటింపబడదు. జీతము వెల 1-కి రూ 20-0-0. ప్రావిలింగు చేసి నందుకు వేటా రూ 10-0-0లున్న ప్రయోజనాన్ని యివ్వబడును. వెలకు 5 రోజులు వెలవు. ఈ యాద్యోగ మొక సంవత్సరమువరకు మాత్రమే.

వలయువారలు తమతమయోగ్యతను సమగ్రతను దెలుపుచు ఈ వెల రిజిస్ట్రేషన్లపల ఈక్రింది చిరునామాదాగానికి ధర భావ్యుల సంపుకొనవలెను.

మచిలీపట్నం, బొబ్బా పద్మనాభయ్య, సెక్రటరీ, అండ్ బ్రజరరు.

శ్రీకమరరాజుగారు చల్లపల్లి. నైసిడెంటు కమ్మ మహాజనసంఘము గొవిందబాగ్ బమ్మపేట, మచిలీపట్టణము.

క్రాంతి రీతిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిత్.

ఏ శ్రీలక్ష్మి తమ మెంటుకలను మందరముగా ఉంచుకొనలేని, రాలిపోవుటమానవలె విన, బహుళలో దొరకడు నూనెలనువాడకూడదు. ఎందుకనిన మెంటుకలను యొకారణము కల్ల రాలిపోవుచున్నచో అది తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నాడు. ఈ సంగతి శ్రీమతి లలోచించవలయును. ఈ కామినియానూనె మూలకలనుండి నూతన సంకోధనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె మెంటుకలను రాబ్బు పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన మెంటుకలను రాలక తిరిగి పెరుగుచుండును. ఈనూనె మెంటుకలను పట్టునలెన్నగు చేసి మెదడును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరరూపమైయున్నది. ఊరు పేరు తెలియని యెటువంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామినియాతైలము తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడునలేదు. అది మెంటుకలకు నిగనిగలాడునట్టి సహజమయిన కల్లని మెంటుకల కలిగించి శిరస్సునకు చుట్టవట్టింది మెదటికి క్రాంతిసాంపుగూర్చి మిక్కిలి యింపము గువాసన మిమ్ముముగా గలిగియుండును. ఇది అన్నిటికంటె ఎక్కువయగుటంబట్టి మెదడునందు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వస్తుప్రదర్శనమున ఒకయోగ్యతా పత్రము నొసంగియున్నాడు. మఱియు మేముకోరకయే వేలకొలది యోగ్యతాసాక్ష్యములు మాకు కచ్చుచున్నవి. కామినియాతైలముయొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు అరణాస్థాంపు

పంపియెడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగల ఒకబుడ్డి తైలము ఇవనాముగా పంపబడును. వెల సీసా 1-కి రూ 1-0-0 మాడుసీసాలకు 2-10-0 వి. పి. ఖర్చులు వేరు. (ప్రతి చిల్లరదుకాణములలో దొరకును.) సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 153 జూమారుసీను, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్:— మేళా పురుషోత్తమ మూర్తి, నెం. 29, వై. నాబాబ్ రోడ్, పూలంగడినగూపము, మద్రాస్.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1.కి ఆ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

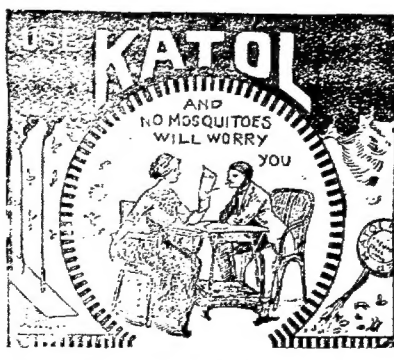
దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.

210 కణ్ణులుగల పెట్టె 1-కి ఆ 12

మీ ఆరోగ్యపదార్థములకు చీమలును పడక టిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును పుస్తక కేటికలను చిరులనుండి కాపాడును.

పేగు, వైఫాయడ్ మలేరియా రోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదితేక నిమిషమైన నుండనేరరు. అనేక వస్తుప్రదర్శనములందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందిన వి. అజుమి అందు కంపెనీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయార చేసబడినది. పాడుపొట్టములు మాదిరియగుటగాను ఆర్థికాచీటి తంపిన పంపబడును. పల్లెటూళ్లనుండి వ్రాయువారు తమ చిరునామా, పోస్టు, జిల్లా విడిదిగా వ్రాయించవలయును.

సోలు ఏజెంట్లు:— టి. హర అండుకో, వై. నాబాబు రోడ్డు, మదరాసు.

మనుష్యులకు పరప్రసాదము దోమలు, నల్లులు, చిమటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధల నుండి తొలగింపబడుదురు. ప్రపంచ ప్రసిద్ధిపడిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

లా సందేహములు.

II

6 విలేజ్ ఆఫ్ 52 టెక్సులో యేమి చెప్పవచ్చునో.

డిక్రిటరుకు మాఫియో తీర్పు బుజుగుయొక్క యెచరాస్తివ యనను జప్తు చేయవలయును ఆ చెప్పవచ్చును. దీనిని జప్తుచేయ గా గ్రామ మునకు స్వంతముగానే పోయి జప్తు చేయవలసి నట్లు కనుబడుచున్నది 11 టెక్సులో యేమి చెప్పవచ్చునో.

యా ఆఫ్ఫిసు బట్టి బాకీ చేయవలయును దానిని పట్టుకొని నోటీసు లు పంపవలయును దీనిని అందజేయుటయు, యా ఆఫ్ఫిసు ఆరు గురించి జప్తు చేయవలయునట్లు చరాస్తి పట్టుకొని విక్రయించి అప్పు గింజుచేయుటయు గ్రామ మునకు యొక్క పుత్రుల ప్రకారం ప్రవర్తించుట గ్రామ నపుకరియొక్క పుత్రుల యొక్క దా యబడియున్నది. ఈ 11 టెక్సులో కూడ జప్తు చేయవలయునో చే చరాస్తి పట్టుకొని ఆ చెప్పవచ్చునో గా, జప్తుచేయ గ్రామ మునకు గాక చేయవలసి నట్లు ఉన్నది. ఆయితే మదిలెట్లుం కొద్దరకే గాక మెస్తర భట్టు ప్రొఫెసర్ గారు యుగాదు వ్రాసిన గ్రామము సమగ్ర చట్టముయొక్క ౧౧ టెక్సు యొక్క వ్యాఖ్యానములో ముసలవద్ద తిరుగుచుండే గ్రామ మెతాదులు, సమగ్ర ఆర్డరులు, అయిదు, జప్తులు, యేలములు ఒప్పగించు జరపవలసి యుండును ఆ వ్రాసి యున్నారు. కనుక యీ యెండు టెక్సులలోని అర్థమున నుప స్వంతముగా జప్తు చేయవలసి నట్లు అర్థమచేసి స్వంతముగా జప్తు చేయవలయునా, కాబట్టిగా చెప్పిన ప్రకారము గ్రామ నపుకర్తకు పుత్రుల యొక్క వారిచే జప్తు చేయవల వచ్చునా? దీనిని విపులంగా వ్రాయవలయును.

7. విలేజ్ ఆఫ్ ౧౨ టెక్సు ప్రకారము వాది కనుపరచు నట్టి ప్రతివాది తాలూకా చరాస్తి జప్తు చేయవలసి నట్లు చెప్పి యున్నది గాని దానిలో కాము ముహూర్తమునకు జరపవలయునో తలచుచున్నాను ప్రతివాదిని డిక్రి ఆయనకి ఉపయోగపడే బుజుగుతాడు. ఇది గాదు. అట్టివాని తాలూ కు ఆస్తిని వాని తలచుచున్నాను జప్తు చేయవలయును. అప్పుడు మార్పుచేయు. కాలా చెప్పబడియుండలేదు గనుక జప్తు చేయవచ్చునా కూడా? అయితే యితరు వైకొత్తవారి పుత్రులకు కూడా జప్తు చేయవలసి నట్లు లేదు. సివిల్ ప్రొసీ జర్ కోర్టుయొక్క 52 టెక్సులో యేమి చెప్పవచ్చునో అట్లా పత్రిక చేసయినను ఆ 52 టెక్సులో ఏమి చెప్పవచ్చునో వాసమచేసి యేమిటి చేయవలయునో స్పష్టమునకు తర్వాతకున్నా మార్పుచేయవలయునట్లు ప్రకటించ కూడదని చెప్పవచ్చును. ఇది వచ్చునట్లు చేయవలయునో ముసలవద్ద చెప్పవలయునో గ్రామ మునకు స్వంతంగా జప్తు చేయవలయునో ముసలవద్ద చెప్పవలయునో పాటించవలయునో ముసలవద్ద చెప్పవలయునో చరాస్తిగా నున్నది గాన యిప్పుడయినా గ్రామమునకు జప్తు చేయవచ్చునా కూడా?

8 విలేజ్ ఆఫ్ 52 టెక్సులో యేమి చెప్పవచ్చునో.

వాది కనుపరచునట్టి ప్రతివాది తాలూకా చరాస్తి జప్తు చేయ వలసి నట్లు చెప్పవచ్చును వాది దరఖాస్తుచేసి అందుమీదకు వచ్చి గ్రామ మునకు యొక్క ప్రతివాది యొక్క పాత్రుల వరకు ప్రతివాది తన తాలూకా యొక్క వెంటల తలపు తాళం చేసి పోయినాడు. వాది తాళం పగల కొట్టి లోపల ప్రవేశించి జప్తు చేయవలసి చెప్పతాడు. సివిల్ ప్రొసీ జర్ కోర్టు యొక్క 52/3 టెక్సులో యేమి చెప్పవచ్చునో సదకు వాసగృహముయొక్క బతు టి తలపుచు విరుగొట్టి తేరవ కూడదు. ఆ చెప్పవచ్చును. పునర్వేదనాకే ఇట్టి అధికారము గలది యుండలేదు సందే హించుచున్నాడు. కాన గ్రామమునకు యిప్పుడైన చట్ట ములలో యిట్టివిషయము యెచ్చు కనుక చెప్పబడియుండ లేదు. కాన గ్రామ మునకు వెంటల తలపు బద్దము కొట్టి లేక విరుగ కొట్టి లోపల ప్రవేశించి జప్తు చేయవచ్చునా కూడా?

9 విలేజ్ ఆఫ్ ౧౨ టెక్సులో చెప్పబడిన డిక్రి మొత్త ము పరిగ్రహణయొక్క సూక్తులు దాని అర్థము జరిగింప గలిగి యుండవలయును ఇం. లా. రి. ౧. వాల్యం చరాస్తి 32౦ పేజీ లో చెప్పవచ్చును యేమి గ్రామమునకు మార్పులో ౨౨ పేజీలలో ఫారం మొదటికలంగా చెప్పబడి యున్నది. యీ విషయమే విలేజ్ ఆఫ్ ౧౨లో యేమి చెప్పబడి యుండలేదు అయితే డిక్రి ప్రొసీ జర్ సూచించినా జరిగింపవలయునా చాలావట్లు సివిల్ ప్రొసీ జర్ కోర్టుయొక్క ౬. ౨౧ ౨౧౬

లో చెప్పబడియున్నది. కాన విలేజ్ ఆఫ్ ౧౨లో పొందబడి యుండే డిక్రి వారు తనదేని ముయొకనికి ప్రొసీ జర్ చేతు గలిగి యున్నాడా? పొందగలిగియెడల దానిచర్యలు యెట్టివి లేకపోవడా?

10. విలేజ్ ఆఫ్ ౧౨ టెక్సులో యేమి చెప్పవచ్చునో.

తీర్పుబుజుగుతాకి బాకీ యుండే బుజుగుతాకు పునర్వేదన మొత్తము లను గ్రామమునకు విలేజ్ ఆఫ్ ౧౨లో మొదటి ప్రాతములకు మునుప ఉత్తరువునే జప్తు చేయవలయును. ఆ చెప్పవచ్చును. సిగి గా స్థిరపడ గలిగియున్న బుజుగుతాకు జప్తు చేయవలయునో గ్రామ కోర్టువారికి అధికారము కలుగజేయునట్లు ఎంచుకొనవలసి చెప్పవచ్చును. దీనిని జప్తుచేయగా మొదటి జప్తు చేయవచ్చు నన్ను చరాస్తి. రెండవది కూడ దన్ను సిగి గా స్థిరపడ వలసి నట్లు తలచుచున్నది. సిగి గా స్థిరపడవలసి అనుచు పుచ్చబ దిన దస్తావేజులు చరాస్తికింద జప్తు చేయవలయునో చరాస్తి, అది చరాస్తి అనుచున్నది ఇం. లా. రి. 12 కలకత్తా ౧౩ పేజీలో, డిటా కలకత్తా 80 పేజీలో, బొంబాయి లా రిపోర్ట్ 4 వాల్యం 19 పేజీలో, ఇం. లా. రి. 19 బొంబాయి 121 పే జీలో, డిటా 21 బొంబాయి 226 పేజీలో, డిటా 26 బొంబ యి 805 పేజీలో, డిటా 15 అహ్మదాబాద్ 131 పేజీలో, 22 మదరాసు లాజర్ 105 పేజీలో, యాస్తికలక్ష చరాస్తికింద జప్తు చేయవలయునో అన్ని వైకొత్తల వారు అధికారముగలవారు గనుక యిట్టి దస్తావేజులను నా గ్రామమునకు గొర్తులవారు చరాస్తికింద యే జప్తు చేయవలయునో. జప్తు చేయవచ్చునా చేయవలయునా?

భాగవతి హరిశాస్త్రిలవారు

తాత్రపు చరాస్తి వారి కలకత్తా యా. కో. ప్రొ. వ్యాఖ్యా యును వెండ్లాల ముహూర్తముగానూ కాకినాడకుండి ఇట్లు వ్రాయవచ్చును:—

ఈ మహాపండితుడు నేటికి 18 సంవత్సరముల క్రితము గోదావరి మండలమునందలి కోటిపల్లి జై. క్రమమున స్వర్ణం డామెరు చరిత్రాపుట్టి కేతున వయస్సు 80 సంవత్సరముల మించియుండెను. రామచంద్రపురం తాలూకా, కిసంప్రాలి, కానములండు గ్రామమున భీమక్రొనుపాలెం మియస జన్మ స్థలము. చిన్నతనమునుంచే తండ్రి గారిచే ను విద్యయు దాసక్రిగిగి యాయన మంచి దేహదానధ్యయ కలవాడై యుండుటకు భీమక్రొను పాలెంవరకు 5 మైళ్ళ దూరమున యుండెను కోటిపల్లి కోటకు ప్రవేశముచేయి వ్యాకరణ శాస్త్ర మును చదువుచుండెను. హిందూజాతియందొక్క విద్య కోటిక్రొను ప్రవేశ మవాసింది వాడుకలదై యునుకముగా కచ్చుచుండును. అందు గోదావరి కృష్ణానీయులు యాశ్చర్యకృతములకును, ఇట్లా ద్రవిడదేశముల వేదాంతశాస్త్రమునకును సంగీతమునకును మహారాష్ట్రదేశము ఋష్యదమునకును, నవద్వీపము తంజావూరుకును, కాకినాడకును శాస్త్రమునకును ప్రసిద్ధి కెక్కినది. వ్యాకరణశాస్త్రము జనువులందరి హరిశాస్త్రిలవారికి కాకినాడకు వ్యాకరణశాస్త్రము జనున నభివాస పుట్టెను. ఇప్పటి కేవల 50 సంవత్సరముల క్రితము కాకి ప్రయాణ మొత్తకట్టమో చదువులకే విశదము. ఎయిలనో తల్లిని ప్రకటించిన హరిశాస్త్రిలవారు కాకినాడకు వ్యాకరణముజనున వారంబించి, అప్పటికాలమున కాకినాడశాస్త్రుల వారసు మహాపండితుడు అనటకు పాతములంజెప్పబడిన ప్రసిద్ధి కెక్కిరట. ఆ యుండనే మన హరిశాస్త్రిలవారు, రాజారాం శాస్త్రు యువవారు నహాధ్యాయులుగాను, ప్రస్తుతము విజయ నగరమునకు ప్రసిద్ధి కెక్కిన కాకినాడశాస్త్రులవారి తండ్రి గారు సత్తముగాను యుండెను. రాజారాం శాస్త్రులవారి శిష్యుడే మహామహాపాధ్యాయ బాలుశాస్త్రు; బాలుశాస్త్రు పుత్రులయై గ్రంథరూపముగా ప్రసిద్ధి కెక్కియున్నది. బాలు శాస్త్రుకి శిష్యులైతిరిగి అందుకే కాకినాడ ప్రసిద్ధి కెక్కిరి. అందుకను మహామహాపాధ్యాయ గుగాధర. శాస్త్రులవారు, రెండవవారు విశ్వభాగపండితులయను అధికవ్యాఖ్యానమును పరిభాషించు శేఖరులై కేసిక దండిట్లు విశ్వభాగశాస్త్రుల వారు. ఈ విశ్వభాగశాస్త్రులవారి అనులాపరము తాలూకా నేరునాట. ఈయన యస్సంధియై బుగాకాదేశమున సంచరించుకాలమున జన్మనీనేని మహాకవి పుత్రుని దేశమునకు తీసికొనిపోయినాడు నాకు గోదావరి మండలమున కలది. అదొకరకు సత్తమో వారిబంధువులకును తెలియ రాకున్నది. దీనినటుంచి హరిశాస్త్రిలవారి వృత్తాంతమును వ్రాసెను. హరిశాస్త్రిలవారు కాకినాడునూ 14 సం వత్సరములు బహుభాషము జేసి నేపాళము, దక్కం

ములకు సంస్థానములలో వ్యాకరణశాస్త్ర పరీక్షల నిచ్చి గొప్ప మెప్పును విశేష విశ్రమము సంపాదించి తిరిగి జన్మస్థలమునకు వచ్చుచున్నప్పుడు విజయనగరమునందలి గలింపిన యానందగజపతి మహారాజు గారి తండ్రి గారిని జూచి తమసాంప్రద్యమును వెల్లడింప నాయన తిరుమలస్థానమునందలి 8 పండిత పరపులలోను మూడవపండిత పరని నీయనకిచ్చి గౌరవించెను పిమ్మట కొంతకాలమునకు గోదావరి మహాస్థాన పండితులకు మహామహాపాధ్యాయ పదము వేంకటకవిగా చాన్యల వారి వ్యాకరణ శాస్త్ర వాదమునందు దీక్షింపట కెన్నవలెనను కాలమునకు విజయనగరమునందలి హరిశాస్త్రిల వారిని రాజమర్వాదలతో బంప నందు పడునేమిదనములు వాద ప్రతివాదములు జరుగ హరిశాస్త్రిలవారి చేయమిద చేయి కాగా పరశ్చేయవలయును, ధారాశాస్త్రమును, గలరం గాచాన్యలవారే హరిశాస్త్రిలవారి వ్యాకరణశాస్త్రమునం దీకుకలవారే యాంధ్రదేశమున లేరని యపుడే యానందగజపతి వెద్దయపవ్యసముం జేసిరట. రంగచాన్యలవారి బుద్ధిమూ త్కుతకుదించి హరిశాస్త్రిలవారే యాంధ్రదేశమున నొకా నొకప్పుడు నడుచుగా విమర్శాగ్రము నాకుకలిగినది. హరిశాస్త్రి లవారితో వాదముజరుగుననులలో కాకినాడకు హరిశాస్త్రిల వారు తీసికొనివచ్చిన యపూర్వగ్రంథములను సాయంత్రము పుచ్చుకొని తెల్లవారుపల్లకి కాగ్రంధమునందు జరివి దాని లోనే పూర్వపక్షసిద్ధాంతములను శాస్త్రులవారి సమాన యుగా చేయుట శాస్త్రులవారికి విస్మయము గొలిపె డిదట. ఈ శాస్త్రులవారి విజయనగరమునందలి ప్రథమ పండిత పదవిని మహారాజావారిని విశేషము బహూకరించెను. మరొకంతకాలమైన పిమ్మట హరిశాస్త్రిలవారు వారి స్వస్థల సమీపమునకుండ గోరగా మహారాజావారి గ్రామమును కోటి పల్లిలో హరిశాస్త్రిలవారు యుండుటకును వారి జన్మాంతరము వరకు 5. 1 కి ముప్పదిహాస్యముల యుపకార వేతనము నొసం గుటకును శ్రమహాగానాకర్పించిరి. కోటిపల్లి ప్రవేశించిన పిమ్మటనే యనేకమంది విద్యార్థులు శ్రీ శాస్త్రులవారివద్ద వ్యాకరణశాస్త్రమును భాష్యాంతమునకుం జరివిరి. శాస్త్రుల వారిచేత జెప్పబడలేదనే కాక ఆయన చేసిన గ్రంథములచే నానేరు హిందూచలములకు వివిడియైనది. శాస్త్రులవారిచే పరిభాషించు శేఖరులై ప్రక్రియాశ్రమల వివరించు వాక్యాన్త చుద్రిక యన గ్రంథము చేయబడెను. ఇది మహాభాష్యమునకై గ్రంథము. దీని విజయనగరపు మహారాజుగారి నాగరిపిని ముద్రింపించియున్నాడు. ఈ గ్రంథమున నేటికిని కాకినాడ పండితులు తమ శిష్యులకు ప్రక్రియా పరగణముగొరకు పాఠము జెప్పవచ్చురట. రెండవది మనోరమా వ్యాఖ్యానమును శబ్ద రత్నమునై చిత్రప్రభమును ప్రక్రియాశ్రమగ్రంథము. ఈ గ్రంథము చరమకాలమున రచింపబడెను. గ్రంథముయొక్క చివర పంక్తులు వ్రాముడినముననే స్వర్ణం డై రట. ఈ గ్రంథము ముద్రింప బడలేదు. తుమాకుండం త టివారు కాకపోవుటచేతనే గ్రంథము ప్రచురింపబడలేదను కొనెదను ఏ మహాభాష్యులైన యాగ్రంథమును ప్రచురించి లోకోపకారము జేతున గాక. ఇంకను హరిశాస్త్రిలవారి వృత్తాంతము వ్రాయవలసిదేకాని వ్యాస విష్ణుభీతిచే దానిని వారి మరణమునకు నగదును వారిశిష్యులొకరువ్రాసిన శ్లోక ములతో ముగించుచున్నాను.

- 1. వృద్ధిరత్రుణో హ్యేవ, ఇ యం హ్యేవ్యయంత్యిదం
- 2. ఇతిహాధయేదవ్య, స్వర్ణతేహరిశాస్త్రిణి.
- 3. విశ్రాంతస్యచరచనే, వ్యాఖ్యతేస్తుపతంజరే,
- 4. పునర్వ్యాఖ్యపృథిరవ్యాఖ్య, త్వర్ణతేహరిశాస్త్రిణి.
- 5. వేదోనరాజతివిభు, రభావారివయంత్యిణి,
- 6. నాధిజ్ఞేగ్రహజ్ఞేవ, స్వర్ణతేహరిశాస్త్రిణి.
- 7. నరాజతేవలయం, సామ్యేస్వర్ణయార్థనే,
- 8. ద్విజరాజసహభ్యాతే, స్వర్ణతేహరిశాస్త్రిణి.
- 9. స్థలత్వవాదిరణ్యే, విమూహా వికృతస్వరా,
- 10. శ్రుతయోషకాశంలే, స్వర్ణతేహరిశాస్త్రిణి.
- 11. వల్లాస్యవ్యవస్థా, గతాస్థానవిద్యయం,
- 12. అస్మి సతిరాష్ట్రే, స్వర్ణతేహరిశాస్త్రిణి

GUNTUR MUNICIPALITY.
 Wanted a Supervisor with the qualifications required of an Overseer in the Public Works Department. Should know Telugu to read and write On probation for one year. Pay Rs. 50-4-120. Applications with testimonials to be addressed to.— ("The Chairman Municipal Council Guntur.")

జాబులు.

విలేఖకుల ప్రకటన.

ఎమ్. ఎస్. నాయుడుగారు:—సంతకము చిరునామా పూర్తిగా వ్రాయుడు.

ప. చిరుదుకాగయ్యగారు:—ఈ పుష్ట అధికారము వ్రాయుడు.

I
వమక వర్ణనం.

అయ్యా,
ఏకవ్యత్యక్త ప్రాణం శుంకర సోమవారము బందకు సరిల్లి పేట శ్రీ కేసుగోపాలస్వామిస్వామి స్వామిలో శ్రీవైభావసమ హరిక వమకవర్ణన మహోత్సవము జరిగినది. పురజనలు యావచ్చుదియు విచ్చేసిరి. శ్రీవైభావస మహోత్సవచే చతు ర్వేద పారాయణము జరిగి శాస్త్రమొరై జెప్పబడిన వేదా ధ్యయనసంపన్నులగు బ్రాహ్మణోత్తములు యథార్హతది య్యారాధనాది సమ్యక్ములచే సంత్సృతైరి. ఈదినము సుమారు కార్యసావకులముచేసిన ఏ. అప్పలాచార్యుల వారియెడ ఓపి సీతారామాచార్యులవారి యెడ మిక్కిలి కృత జ్ఞతీ చూపుచున్నాను. క్రియత ఆకులమన్నాటి శ్రీనివాసా చార్యులవారి సంఘమునందు బార్హస్పత్య గౌరవము నొందిరి. క్రమముగ నీరీతిగనే యీ కైంకర్యము లభిస్తున్నది వన్నేటి గామములలో నిశ్చయించిన కాన్ఫరెన్స్ పూర్తిగా కొన సాగ గలందులకు శ్రీ విభవోమహర్షిని పార్థికించుచు న్నాను. ఈ దినముననే పరాశరం గోపాలాచార్యులు మొద లగువారి యాధిపత్యముక్రింద చేబ్రోలు గ్రామములోను యెడల పల్లియేలూరు అకిలిపల్లి, కర్నూర్ మొదలగు గ్రామముల యందును ఆశ్రంత వైభవముగ నీ కైంకర్యము నెరవేసినది చూయుట కెంతయు ఆనందము. నలవత్సర ప్రాణం శ్రీకణము నకు శ్రీ ఆకులమన్నాటి శ్రీనివాసాచార్యులవారు కర్పూర కేంచేయుదురని ప్రతీతిగల్గినది. ఇదియు సంఘాభివృద్ధి నూచకి మరయున్నది.

సంఘాభిమాని.

II

ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండా గారములు.

అయ్యా,
ఇప్పుడు భాండా గారములు అభివృద్ధిలోనున్న వనుటకు నుదియించులేను. ఏవిధముగా అభివృద్ధిలోనున్నప్పటికి చదువు తక్కువగా నేయున్నది. ఏలయుదురా? భాండా గారములలో పుస్తకములు చదువువారు తక్కువగా నున్నాడు. ఎవరైనా యింకను చదివ్రలో ఎక్కువగా ప్రకటింప వచ్చునని గ్రంథములు భిన్నప్రాసినీ తీసికొనిపోయి యింటికి దెచ్చిపోయింది పూజ చేయుచున్నారే కాని సాంతుకగా చదువుటలేదు. యిం పుత్రికల సంకలిచించినయెడల క్రమాజమునకు దినపత్రికలు చావడే. అని అంటారు కాని ప్రతిదినమున కొన్ని సమాజములలో పత్రికలు చదువువారేలేరు. ఇందుకు కారణము విద్యతక్కువే గదా? గాన ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండా గార చరిత్రను ప్రచురించినవారు ఈయాధర్వము పోగొట్టికట్టు ప్రతిసమాజమునకు విచ్చేసి సంఘములను సుపయోగములను విశదపరచి ప్రకటిం చిన ప్రకారము సంఘములు ఉన్నవా, లేవా, అని విచారించి చాటిని అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చి, విద్యయందు చాటి ఆసక్తి లగుట్లు ఉపన్యాసము లిచ్చివిద్యాభివృద్ధి చేయుదునని కోరు చున్నాడు. ఈయాధర్వము నదలపోయిన యెడల దేశము అభివృద్ధిలోకి వచ్చునంటుకు సందియించులేదు. కాన ఓ భాండా గార చరిత్రాధికారాలారా, మీరు ఈ సంవత్సరము ప్రకటింపబోవు ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండా గార చరిత్ర ప్రావ్య మేఘియాపయసంకతులను విచారించి, ప్రకటించుయెడల భాం డముగానుండునుగాని మీరు ప్రతిసంఘమునకు ఘోరమునకు పం డినయెడల, ఉన్నది. లేనిది కల్పించి ప్రచురించు బూటకపు సమాజములు చాలావున్నవని చెప్పటకు సందియించులేదు గాని మీరు త్వలోనే నీపని నెరవేర్చుకరని ప్రార్థించుచున్నాను.

సంఘాభిమాని.

III

భక్తి ప్రచారణి పరిషత్తు-బందరు.

అయ్యా,
మా పరిషత్తు బహుమతి పేరు 27-6-15 తేదీన జెజవాడలో ఆధ్వర్యము జరుపి కారణమున తిరిగి 18-7-15 తేదీన బందరు, జెజవాడ, ఏలూరు, నూజివీడు, కణికు ప్రదేశ ముల పేరును జరిపిచిరు దెబ్బలుకు జింకిల్లుచున్నాము.

మొదటి పర్యాయము పేరుకు వచ్చినవారిలో: రెండవ పర్యాయము కొన్ని యిబ్బందులకల్గి కొందరు రాలేకపోయిరి. కాబట్టి అట్టివారల పేపరుకుడ దిద్ది గెలుపొందిన యెడల యోగ్యతాపత్రములతో సగబడవలసినదిగా కమిటీవారు 25-7-15 తేదీన తీర్మానించిరి. ప్రదేశము లన్నిటినుండి రోజురు మాత్రము పేరుకు పాజరై అందు 12 గురు లెప్పిరి. మిగతావారిలో 15 గురు మాత్రము రెండవతరగతిలో గెలుపొందిరిని దెబ్బలుకు సంకలించుచున్నాను.

గెలు పొందినవారు
రెండవ తరగతి.

1, 8, 16, 17, 23, 26, 27, 29, 34, 59, 67, 69, 73, 75, 90, 93, 116, 135, 145, 147, 152, 160, 168, 177, 200, 207, 216, 264, 270.

మొదటి తరగతి.

15, 21, 32, 36, 41, 53, 78, 107, 111, 155, 182, 224, 276.

ఇందు బందరు, నేషనల్ కాలేజిలో 4వ సం॥ తరగతి విద్యార్థిము 26 వ సంబరదారగు ఉప్పలూరి వెంకటరామరావు గారికి రు 50-0-0 మొదటి బహుమతియు, 147 వ సంబర దారగు, జెజవాడ కన్యకాపరమేశ్వరీ హైస్కూలు విద్యార్థి చెగ్గవల్లి వెంకటప్పయ్యగారికి రు 80-0-0 రెండవ బహు మతియు, నేషనల్ కాలేజి విద్యార్థియు, 20 వ సంబరదా రగునైన కా పురమోత్తమరావుగారికి 100-0-0 మూడవబహు మతియు, జెజవాడ మిషన్ హైస్కూలు విద్యార్థియు, 25 వ సంబర దారగు కె. కాంతయ్యగారికి రు 100-0-0 నాల్గవ బహుమతియు, ఏలూరు మిషన్ హైస్కూలు విద్యార్థియు 102 వ సంబరదారగు కొండపల్లి లక్ష్మీ సృణీంహారావుగారికి రు 100-0-0 ఐదవ బహుమతియు, బందరు హై స్కూలు విద్యార్థియు 33 వ సంబరదారగు జోళ్ళుల వెంకటేశ్వర్లు గారికి రు 100-0-0 ఆరవ బహుమతియు ఎల్లూరు మాస్కూలు దెచ్చుకొనుటకల్గి, నొండవల్లు లి కమిటీవారు 21-8-15 తేదీన తీర్మానించినది తెలుపుటకు సంకలించుచున్నాను.

వే. రాండీరావు, కార్యదర్శి.

IV
సమాన ధర్మము.

అయ్యా,
దైతా పరలోక విషయము. ఆసంతోషై కార్యకంటై కొంచెములో చించినవో నెల్లరకు విధితమగునట్టిదేను. మున్న జేదములు మతగ్రంథములను నిరర్థకములు. నేత్రాదియొందియు కల్గియు మధ్యగలిగినవి. వాటినిమిక్కిలేదు. కనుక తిద్దివార ముక్త్యము. స్వప్తిక్రమము కారణము కమె యాలోచించిన వో విధితమగునట్టిదేను. ఏతత్కారణములచే కర్మలు పునర్జన్మ ములు. పుట్టిపోవములు జననమరణములు సుఖదుఃఖములు పరిణామ పాడినారు. కల్పింబయిన సుఖధర్మానంబుగా మున్నామెను వర్తించుచున్నాడు. ఇట్టివో మనుష్యులు మతము, కలము, స్వప్తి, జీవనోపాయము లాదయా సర్వవిషయములందు సమానరేక గా. మొదలు మతవ్యవహారములు కొండొక రూప ములచే ఆకాశమందును, జలమందును, లేదనంతరము జంతువుల కలెయడవులందు కృద్ధింపిందినవి. అప్పుడు మాంసమే ముఖ్య హాసము. భావము, జేదములు, గ్రంథములు, విద్యులతేవు. తద సంకేతము ప్రాచీనకర్మము కానన్ని కారణములచే మత కులాదు లేప్పడినవి. జేవతత్వబోధకముగ నేర్పడిన వనుమాట సుధ్య కల్పింబై సత్యతముకా నేరదు. ఈ హేతువుకల్గి నే మక జేకములు ఎదగా బోధించినను బోధించినను మూర్ఖులై కుల మతాదులను విడువరైరి. ఇప్పుడు మాంసభక్షణమే కులహి తమునకు ముఖ్యుటంకము. ఇప్పుడు జేకనీతి తెలివి నొందినవి. అయినను గవర్న మెంటువారు జోక్యము పుచ్చుకొనుకటకు ఎవ్వోకనైన ఈ కార్యము పూర్వమునకలె నెజ్జెజ్జెజ్జలకు. గవర్న మెంటువారి యభిప్రాయము సమాన ధర్మానుసరణమై మున్ను. క్రమము పథకేనీ తదానుకూల్యముగాని సంకతులు విన్నవించుకొనివిషయమనోధులై పరిశీలించెదరు. మనదేశ మందలి మతకులాది భేదములే అస్మిహత్యల, అకాలమరణ ములు, వ్యాధులు, కలహములు, నరబలులు, హత్యలు, అన్య హింస, ఇత్యాది అనర్థ లులకు కారణములైనవి. ఇప్పుడు సభల లుకు ముగ్ధుల మనుషులను కదలి మతకులాది నివృత్తిగొర గవర్న మెంటువారికి జోక్యము కలిగించుటలు శ్రీచక్రగర్భి గారికి విన్నవించుకొనుట యుక్తము. ఈవిషయమై సమాన ధర్మానుకూలై వ్యామనిర్మయులగులెతల్ సావకోద్యమముకె చాలాకడ: యేజనసమాజమైన విద్యాభివృద్ధితో పనిలేకయే సర్వోవ్యయలను పొందవచ్చునా గొప్పదేని. తక్కిన విష యములను నిగ్రహములు సమ సమగ్రగ్రంథములు నశింపుచేయ బడలేదు. కారణము క్రమము యథార్థమునకు శాస్త్రములు వాగ్విబుడవలయును.

కె. ఆర్. సోమిరెడ్డి.

[ఈ వ్యాసమునందలి భావములు కొందఱు విపరీతము లుగా దోషవచ్చును. సాంఘిక సమానత్వము నేర్పరచుటకు పృథుత్వమువారిని కోరవలసినదనుట యంగీకారాన్యులు కాక పోవచ్చును. కాని మన కార్యవిహీనత్వముచే దేశమునందు ఊహలు పోవుతెరవును నీవ్యాసము పుద్గర్భించుటంజేసి గమ నింపదగియున్నది. సంపాదకుడు.]

దసరా కుస్తీలు.

(మాకొకరిట్లు వ్రాసిరి.)

అయ్యా,
“మీరు కుస్తీ విషయములో చాల క్రమపడి ప్రోత్సా హము చేస్తూ మున్నందునకు మేముందరము చాల సంతోషించు చున్నాము. కుస్తీలో 3 పెద్దజోడిలుగానన్నా, తలిమ్మావి అప్పుడు వచ్చేవాళ్ళ సంఖ్యను బట్టి చిన్న జోడిలగాను పోట్లా డించితే బాగుంటుంది. మొదటి మూడు జోళ్ళలో పెద్దజోడికి రు 100-0-0 మొదలదానికి రు 100 మూడవదానికి రు 100 బహుమతులుగా యుంటే బాగుంటుందని నాయభిప్రాయము. తలిమ్మా జోడిలకు రు 100 తక్కువ కాకుండా యుంటే బాగుంటుంది.”

ఒక వస్తాడు.

వీరి యభిప్రాయము బాగుగ నేయుండవచ్చును గాని ఆ సమయమునకు వచ్చు నటువంటి వస్తాదలను యేయే తరగతి జోడులకు నియమించవలయునో నిర్ధారణచేయుట యెక్కుడు కష్టసాధ్యము. ఏలయున, పదిమూలలనుండి క్రొత్తక్రొత్త వస్తా దులు వచ్చినపుడు ఎవరైన నొకరు సంఘము తరఫున వీరినంద రిని గుర్తెగిన వారుండినట్లై లేనియెడల ఈ విభజనలో చాల చిక్కులు పడవలసినవచ్చును. ఇట్లు కాదని యెకరేని, వీరిని తరగతులలోనికి విభజింపవలసినపుడు వారివారియొక్క దేహపు కొలతలను బట్టి నిర్ధారణచేయుదురా! వారిపేరు ప్రతి వ్తలనుబట్టి యీ సంగతి తెల్పదరా! యీరెండును గాక వారి కిచ్చవచ్చిన జోడులలో నియమించురా!

ఈ మొదటి సంగతికల్గి నిర్ధారణచేయుచున్న యేమి యులేలదు. ఏలనన, ఒడ్డుపాడుగులు గలిగినవారు యెక్కుడు నేర్పరులలో డికోనలేక బోవుదురు. ఇదిగతసంకల్పము కుస్తీ లవలన నిదర్శనమేదా. ఇంక రెండవదానినిబట్టి లేబురు మన్న తిప్పక సంఘ మతరఫున యిచ్చుటకు బోవువస్తాదుల నందరిని గుర్తెగిన వా రొకరుండవలెను. యిదికడుతుర్లధము.

చివర కండివన్సబట్టి తెలిసికొనుచున్న వ్యాయ మని వోచదు. ఏలనన ఎరరైన కొత్తవాళ్ళు వచ్చినప్పుడు తమకు లోతుకజోడును చూచుకొని ఆతరగతి జోడుమీద బోట్లాడనిచ్చిన విశద్యముగనుండును. మరియు, కొత్తవాడు, తమ దేశములలో యెక్కుడు పేరుప్రతిష్టలను మోముచు, యిచ్చుటకువచ్చి నేమియోనొక చిన్న జోడుతో పోరాడిగెలుచు కొనిపోనిచ్చిన, చిన్న జోళ్ళకు పోత్సాహ మెట్లుకలుగ జేయ నవకాశము గలుగును.

కాన యీవిద్యుగా నిపుణులందఱ యిట్టి యిక్కట్లు లను రానీయకుండ చేయుటకేమయిన వారికి యితర యభిప్రాయములున్నవో. వాటిని యాపత్రికవ్వారా తెలియజేయగ లందులకు కోరబడుచున్నాను.

ఒక చిన్న సవరణ.

ఇంతవరకు ఆంధ్రపత్రికలో కస్తామల ప్రథమ పంచు మానము దెబ్బడియైను మాధ్యములని ప్రచురించబడి యున్నది. దానికి మారుగ్రంథములమానము నూటపదహారు రూప్యము లనియు, అద్దమువచ్చిన వస్తాదులకుబట్టి వీజన్నంతవరకు బహుమానము లింకగలిగిగా జేయబడుననియు గ్రహించవలెను.

వి. యన్. మూర్తి.

భానుంటు తెక్కురీ, దసరా సుగులు, మదిలిపట్టణము.

మైసూరిలో పెనసల్లును జేయుట:— కొన్నిరోజులకు మునుపు మైసూరు సంసానములో పెనసల్లు జేయుటకు వీజన్న దారేదాఅని విచారణ జేయుటకు గాను పెనసల్లును తిమూరు చేయుటకుందు బాగుగా తుఫీదైనవారి నొకరిని జీతమిచ్చి రప్పించిరి. చక్కగా పరిశీలించగా పెనెగాలో పెనసల్లుకు బంకివచ్చు ప్రమాద అధికముగా దొరకునట్లున, దక్షిణ ఇండి యలో పెనసల్లుబావుల ఖర్చుకునట్లును దెలియవచ్చినది. తెనుక గవర్న మెంటువారిని 1 1/2 లక్ష రూపాయలు వెలవుదేని ఫాక్టరీ ఒకటి పెట్టి పెనసల్లు తియూరజేయువారి బావుమనిరి. అందుకు గవర్న మెంటువారు ఇంకెవరైన క్యదేశములు ద్రవ్యము ఖర్చు పెట్టి దారి చూపకుండు మేము ముందు నిలవబడి పెనసల్లు ఫాక్టరీ పెట్టి చూచెదము జవాబిచ్చిరి.

రోమ హరి

డబ్బీ 1-8 అ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించి రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కను. మంటయుండదు. రోమములు గాలిపోవును.

అమృతాంజను ది. 6, కంబు శెట్టిపిల్లి మదరాసు.

వాతావరణ సి.తి.

1915 సం. ఆగస్టు నెల 28 వ తేది.

Table with 10 columns: గోపాలపురము, వాల్తేరు, కాకినాడ, బువ్వ, గుంటూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడప, కాకత్యపురము, కొలంబా, తిరువనంతపురము, కొచ్చి, కృష్ణా, కృష్ణా, మంగళూరు, బొంబాయి, మైదూరు, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, తెలంగాణ, కొడైకనాళ, ఉదకమండలము, కొయ్యలపూరు, నెల్లూరు, నేలము, తిరువనంతపురము, పుదుకోట, చుర, తిరువనంతపురము. Rows contain numerical data for each location.

సాగరద్వీపమునకు గోపాలపురమునుండి బస్సు వేదో యొకనోట పగటి తేరుకు తులన జేసి స్థానికముంది. బంగళా భాతమునకు సుత్తపురముగా పేరుగాలి పొమ్మర్ల సాధారణముగా నున్నది. ఆయితే సాధారణముగా నుండుదాని కంటె అతిభారముగ నున్నది. వాయువలనను తగ్గుటవలన గాలి దిశల మారుచున్నది. సాధారణముగా గాలి వాయువ్యము వైపున యీ దిక్కులను స్పష్ట పేరుచు సాయాసాయ మైన బలిమిగలిగి యున్నది. మొత్తమునా మధ్యమోస్తా సితి తక్కువగా నున్నది. రాజధాని దక్షిణపుటాను దప్ప నితర ప్రాంతములందు సాధారణముగా నుండుదానికంటె తక్కువగా నున్నది. రాజధానికి సుత్తరమున పగటి ఉష్ణస్థితి 13 డిగ్రీలవరకు తగ్గియున్నది. రాత్రి ఉష్ణస్థితి సాధారణముగా నున్నది. సర్కారులలోనూతము 8 మొదలు 5 డిగ్రీలవరకు తగ్గియున్నది. తేమ చాలతక్కువగా నున్నది. ముప్పులుమాసి కొని యున్నది. పడమటి సముద్రతీరమున కొద్దిగా భర్తము తురిగినది. రాజధానికి సుత్తరమున బాగుగా నున్నది. రాజధానిలో చాలప్రదేశములందు కొన్ని కొన్ని చురుకు వలయునని తోచుచున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్సు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ప్రానిక వార్తలు

ఆగస్టుదినచర్య. 28 వ తేది.

దక్షిణభండియా బ్రహ్మసమాజముసభ సా 6 గం. తిరుప్పిళ్ళ యొడవకు సానైటికల్ సా 5-30 గం. మైలాపూరు సంగీతసభ హాళి సా 4-20 గం.

కాలనూనస్థితి: నిన్నటి సభాసభస్థితి 89.8 మాత్రము, ఆధిమోష్ణస్థితి 79.9 మాత్రము.

దీపములవేళ: నేడు సాయంకాలము 6-52 గంటలవరకు, రేపు సాయంకాలము 5-51 గంటలవరకు దీపములు వెలిగించబడును.

సుగుణ విలాస సభ: రేపటి సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సుగుణ విలాస సభవారు విశ్రాంతి భరణమున హాళికింద జాటకమును ప్రదర్శింతురు.

మైలాపూరు సంగీతసభ: రేపు ఆదివారము సాయంకాలం 5-30 గంటలకు మైలాపూరు (కపాతేశ్వర గుడి సమీపమున) గోపాలనాథులకు హోమ్మలలో పాట పూట బ్రహ్మశ్రీ, డి. కె. అంతరాధి భాగవతము గారు "లక్ష్మణ శక్తి" అను విషయమును గూర్చి హాళికినే యుదురు.

బర్మా మొయిల స్త్రీమరు వచ్చే సోమవారము సాయం కాలము 5 గంటలకు రంగూనుకు మొయిల స్త్రీమరు బయలు దేరును. జనార్థ హోమ్మలలో బర్మాకు కల్లు తపాలా సాయం కాలం 8-30 గంటలకు కట్టబడును.

దక్షిణ భండియా బ్రహ్మ సమాజము: రేపు ఆదివారం సాయంకాలం 6 గంటలకు సెం 97 అన్నా పిళ్ళ పిల్లి (మోగాయంగడి సమీపమున) ఉపాసనమందిరమును హెచ్. బాలకృష్ణరావు డి. ఏ. వి. యల్. గారు ఆంగ్లేయ భాషలో వుపదేశింతురు.

తిరుప్పిళ్ళ యొడవకు సానైటి: రేపు ఆది వారం సాయంకాలం 5-30 గంటలకు సెం 5 నుండు రామ నాటి పిల్లి (వై. యా. సె. ఏ. కు పక్కన) యం. ఆర్. నందియార్ డి. ఏ. గారు మాంసీకపూజకు గురించి ఉపదేశింతురు.

క్రికెట్ ములైన శాస్త్రజ్ఞుల రంగయ్య శెట్టి సంస్థరణనిధి

కోశాధికారి నిరుత్తర స్వభావము (క్రియశీల రామానుజము శెట్టి ఎం. ఏ. వి. ఎల్. గారు (వకటించి యుత్తరము).

మార్కెటింగు రంగయ్య శెట్టి గారిచేత కాలము 1907 సం. నిధి స్థాపితమయ్యెను. నాడుట్టుకు నేడు చందాదారులు యేకాక యీనిధి కేరళలచేతనాడ చందాదారు చేయించుచు ఈ యొక్క యభివృద్ధియందు ఆధికారులకు వై యుంటిరి. 19 జూన్ 19.9 సం.న మార్కెటింగు చరిత్రకమున్న అన్ని చందాలకు చెల్లెత్తై ప్రకటనకాలాభిధమ లకు క. కేతారాయయ్య డి. ఏ. గారిచే వసూలుచేయబడి వారందరే యుండుకొనబడెను. అప్పటినుండి ఈ యభివృద్ధి సంవత్సరములపాటు నున ఆనూనూసామ్య వారందరే యుండుకొనబడుచుండెను. లెక్కలింగంతుల బరీక్షింపబడుచుండు యనదియొక యసాధారణ విషయము వెంటనే లెక్కల శాస్త్రజ్ఞుల బరీక్షించుటావశ్యమని నానమ్మకము. ఇంకను నాలస్యముచేయ క మిగిలియున్న సామ్యుగో నేర్యముకటి చేయునను. ఒకరిని గాని, లేక యొక్కరినిగాని కోశాధికారులగు నియమించుటవలనను నమ్ముచున్నాను. సంస్కృతాభివృద్ధిసంఘ కార్యదర్శులలో కొకరిని జెప్పి నిధిచందాదారుల నందరిని సభాసభ్యులకు ప్రతిపత్తిమింకను చేసెదను. నేనీవిషయమున నే యభివృద్ధియును నేనీవిషయము, లెక్కల బరీక్షించి, కోశాధికారులను నియమించుటవలనను నేనీవిషయము, ఈవిషయమున నే నింక నేమిటి సాహాయ్యము చేయ నీర్థముగా నున్నదిను ఆ భాషాభివృద్ధి చందాదారులకు నునది చేయ నుద్దేశించుచున్నాను.

మార్కెటింగు రంగయ్య శెట్టి గారిచేత కాలము 1907 సం. నిధి స్థాపితమయ్యెను. నాడుట్టుకు నేడు చందాదారులు యేకాక యీనిధి కేరళలచేతనాడ చందాదారు చేయించుచు ఈ యొక్క యభివృద్ధియందు ఆధికారులకు వై యుంటిరి. 19 జూన్ 19.9 సం.న మార్కెటింగు చరిత్రకమున్న అన్ని చందాలకు చెల్లెత్తై ప్రకటనకాలాభిధమ లకు క. కేతారాయయ్య డి. ఏ. గారిచే వసూలుచేయబడి వారందరే యుండుకొనబడెను. అప్పటినుండి ఈ యభివృద్ధి సంవత్సరములపాటు నున ఆనూనూసామ్య వారందరే యుండుకొనబడుచుండెను. లెక్కలింగంతుల బరీక్షింపబడుచుండు యనదియొక యసాధారణ విషయము వెంటనే లెక్కల శాస్త్రజ్ఞుల బరీక్షించుటావశ్యమని నానమ్మకము. ఇంకను నాలస్యముచేయ క మిగిలియున్న సామ్యుగో నేర్యముకటి చేయునను. ఒకరిని గాని, లేక యొక్కరినిగాని కోశాధికారులగు నియమించుటవలనను నమ్ముచున్నాను. సంస్కృతాభివృద్ధిసంఘ కార్యదర్శులలో కొకరిని జెప్పి నిధిచందాదారుల నందరిని సభాసభ్యులకు ప్రతిపత్తిమింకను చేసెదను. నేనీవిషయమున నే యభివృద్ధియును నేనీవిషయము, లెక్కల బరీక్షించి, కోశాధికారులను నియమించుటవలనను నేనీవిషయము, ఈవిషయమున నే నింక నేమిటి సాహాయ్యము చేయ నీర్థముగా నున్నదిను ఆ భాషాభివృద్ధి చందాదారులకు నునది చేయ నుద్దేశించుచున్నాను.

వైశిష్ట్యమును పంపుచు రామానుజము శెట్టి గారు మరయొక యొత్తరపు నకలును పంపిరి. అది చందాదారు లిచ్చిన రిజిస్టరు నోటిను దానిని 19 బంకబిల్లి జాబ్బిపురు మద్రాసులోనున్న ప్రెజరకు కే కేతారాయయ్య డి. ఏ. ఎల్. డి. గారికి 25 నవంబరు 1911 తేది రిజిస్టరులోనున్నగావంపగా వారు దానిని 12 మార్చి 1912 తేది నాడెంచుకొనిరి.

అమెరికను మిషనుస్కూలు, పెద్దాపురము: పెద్దాపురములోని అమెరికను ఇవాంజెలి కలెజుధారి మిషను హోమ్మలలోనున్న హోమ్మల (భోజ కాలము) కట్టటకు నిజ శ్రమలను కొనబడు రూ. 700 లకు నెక్కువగాని సకము ఖరీదును ఇచ్చుటకు దొరకనమునా అనుమతింది.

ఉర్రయ్య నిఘంటు: కర్ణాటకలో కాలాలో ఉర్ర యభాష ప్రధాన పండితులకు గోపిరాధ సంగీతాచార్య వ్రాసి బడిన ఉర్రయ్య నిఘంటువు ప్రచురించుట గాన మద్రాసు గవర్న మెంటువారు గం పుస్తకములకు గాను 1000 రూపాయల ముదగా సహాయము చేసిరి. ముందు బీహార్, బీహార్ గవర్న మెంటువారు 1000 పుస్తకములకు గాను 2000 రూపాయల సహాయము చేసిరి.

బొంబాయిలో టాలల బండ్లు: బొంబాయి లో అక్టోబరు 16 తేది మొదలు కలెజు మోటారుబండ్లమీద తీసికొని పోవుచు ఇందు వివిధము ప్రత్యేకము అనేక బండ్లు విక్రయించబడును. గుజ్జిపురాట్టు చాలముచుకు తగ్గించబడును.

మదరాసు కార్పొరేషన్.

సైమలువచ్చు డిపార్టుమెంటు. వాటర్వచ్చు నెక్స్. కృత్తాపు డబ్లియు. డబ్లియు. నె 11. దుక్కినీసము, (Pig lead) దారము (Yarn) సీసపుములు (Lead wool)

100 టన్నుల సీసపు కుంగలును, 10 టన్నుల దారమును, 3 టన్నుల సీసపు ములును సప్లయి చేయుటకు గాను మెట్టుకొనబడు టెండర్లు మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రసిద్ధించువారు 1915 సంవత్సరము సెప్టెంబరు 6 తేది సాయవారము మధ్యాహ్నము నరకు తీసికొనెదరు.

మదరాసు కార్పొరేషన్ రివిన్యూ ఆఫీసరు వారికి దరఖాస్తు చేసికొని రు 3 లు చెల్లించి నల్ల యిన కంట్లాపు, టెండరుల అమ్మకములు దొరక గలవు. కాని యీసామ్ము తిరిగి యిచ్చుటవలన నేరదు.

పై యువ్వోగీ ముంపన టెండరుదార్లు టెండరుకొరకటికి రు 100 లు హామీగా జెల్లించి, అందుకుగాను తమ కొనుగబు రసీదును టెండరులో జతపరచి పంపుకొన వలయును.

నేపియరుపార్కు } డి. డబ్లియు. మేడలే 26 ఆగస్టు 1915 } సైమలు ఇంజనీయరు

విషయానుక్రమణిక.

లాసంకేహములు	3
భాగవతి హరిశ్చంద్రములవాడు	4
భావము	5
సాహిత్యము - కోదండరామచంద్రము	6
ప్రధాన వ్యాసము :-	
రాజమహేంద్రవరకళాశాల	7-8
విద్యార్థుల సంఖ్య	9-10
రాజమహేంద్రవరకళాశాల	11-12
రాజమహేంద్రవరకళాశాల	13
రాజమహేంద్రవరకళాశాల	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915వ సం॥ ఆగస్టు నెల 28వ తేదీ

శనివారము

రాజమహేంద్రవరకళాశాల.

రాజమహేంద్రవరమునందలి రాజకీయ కళాశాలలో 1915 వ సంవత్సరము మార్చి నెల 31 వ తేదీని 312 మంది విద్యార్థులుండి; దానికి పూర్వపు సంవత్సర మదేతేదీనాడు 269 మంది మాత్రమే యుండిరి కాని మొదటి సంవత్సరపు ఇంటర్మీడియేటు తరగతిలో విద్యార్థుల సంఖ్య హెచ్చుకపోవుటయే కాక, కొంచెము తగ్గిపోయినట్లు కూక సూచించబడినది. 1914 వ సంవత్సరపు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు 103 రు విద్యార్థులు పంపబడిరి కాని, 22 మంది మాత్రమే కృతార్థులైరి. ఈఫలిత మసంతృప్తికరముగ నున్నదని విద్యార్థాభిధికారి సూచించి యున్నాడు. ప్రధానోపాధ్యాయనకు కారణము దురదగినదామము. బి.ఏ. పరీక్షకు 36 మంది విద్యార్థులు పంపబడిరి; 9 మంది సాఫల్యముగను, 15 మంది కొన్నిశాఖ లలో మాత్రమును కృతార్థులైరి. ఈ ఫలితముకవిధముగా బాగున్నదనియే చెప్పవచ్చునుగాని, యెంత మంది విద్యార్థులు పరీక్షకు పంపబడి కుడిరోగమునుండుట యవయోగ కరము. ఆసంవత్సరము సినియరు బి. ఏ. తరగతినుండి 18 మంది విద్యార్థులు పరీక్షకు పంపబడిరేడు. ఇందువలన బి. ఏ. తరగతి పరీక్ష యొక్క ఫలితము కూడ సమకొన్నంత తృప్తికరముగ లేదని స్పష్టపడుచున్నది. ఈ కళాశాల కౌ సంవత్సరము నానాముఖములను రు 28,965-2-0 ల యాదాయము వచ్చినది; రు 51,230-8-0 ల వ్యయమైనది అనగా ఆరుముకంటె రు 22,375-4-0 లభికముగా వ్యయమైనది. ఈవ్యయముతో రాజధాని కళాశాలయొక్క నికర వ్యయమును పోల్చి చూచుట స్వాభావికము. రాజధాని కళాశాలకై యజే సంవత్సరమున ఆరుముకంటె రు 1,87,249-2-10 లభికముగా వ్యయమైనది. ఇందువలన రాజమహేంద్రవరము కళాశాలకంటె రాజధాని కళాశాలకు రు 1,4,873-14-10 లభికముగా వ్యయమైనట్లు తెలుచున్నది. రాజధానికళాశాల, దూరముగానుండుటవలన, ఆ ప్రాంతములములకు మిక్కిలి తక్కువ యుగయోగకరముగ నున్నదని చెప్పటకు ప్రత్యేక సాహస మనావశ్యము. రాజధాని కళాశాలయందలి మొత్తము 671 మంది విద్యార్థులలో, ఒక్కతంజావూరు జిల్లావారే 129 మంది యుండ, 11 తెలుగు జిల్లాలవారును గలసి 130 మాత్రమే

యుండుట దీనికి తార్కాణము. ఈ 130 మంది యాంధ్రమండల విద్యార్థులలో రాజమహేంద్రవరపు కళాశాలకు సమీపములగు గంజాము విశాఖపట్టణము గోదావరీకృష్ణా గుంటూరుజిల్లాలవారే 99 మంది యుండిరి. ఇదియట్లుండనిండు. ఉత్తరాంధ్రమండల మధ్యస్థము గుంజామహేంద్రవరకళాశాలలో మొత్తము 312 మంది విద్యార్థులు గలరని యీవఱకే వ్రాసియున్నాము. వీరిలో 245 మంది గోదావరీ జిల్లావారు; 55 మంది కృష్ణాజిల్లావారు; 4రు గంజాము జిల్లావారు; 4 రు విశాఖపట్టణము జిల్లావారు; 2 రు గుంటూరు జిల్లావారు; 1 రు నల్లూరు జిల్లావారు; 1 రు కడప జిల్లావారు; చెన్నపురి కెక్కువ చేరువగా నున్న నల్లూరు కడప జిల్లావారి కళాశాలకు వెళ్లుట కేవల మసాధారణమైన విషయము. గంజాము విశాఖపట్టణము జిల్లాలనుండి 8 మంది మాత్రమే వచ్చుటబట్టి చూచునెడల, ఆ ప్రాంతములవారికి విజయనగరపు కళాశాలకంటె రాజమహేంద్రవరపుకళాశాల యెక్కువయోగ్యముగా లేదనట స్పష్టము. ఇక కృష్ణా గుంటూరు మండలములనుండి 57 రు విద్యార్థులు వచ్చుటయు, అందులో నోబిలు కాలేజిగల కృష్ణామండలమునుండి మాత్రమే 55 మంది వచ్చుటయు విచరింపవలసియున్నది. నామమాత్ర మిప్పుడు కృష్ణామండలములో చేరిన వైనను పూర్వము సహజకారణములచే గోదావరీ మండలముతోచేసినవై, రాజ మహేంద్రముతో నెక్కువ సంబంధముగల యిప్పటి కృష్ణామండల భాగములనుండియే వై పేర్కొనబడిన 55 మంది కృష్ణామండల విద్యార్థులలో చాలమంది రాజమహేంద్రవరపు కళాశాలకు వచ్చి యుండునని యూహించుట యెక్కువ. సహేతుకముగ తోచుచున్నది. ఈ యాన్ని సందర్భములను జూచి రాజమహేంద్రవరపు కళాశాల కేవల సామాన్య మాత్రకారణముచేత స్వయం డల మాత్ర ప్రయోజన కారి గానున్నట్లు విశదమగుచున్నది ఇది యెంతయు విచారకరము. ఉత్తరాంధ్ర మండల ఫంచక మధ్యస్థలమునందును సీరాజమహేంద్ర వరపు కళాశాల యందన్ని శాఖలను నుంచి నుత్తమాదర్శకముగ నున్న రాజధానికళాశాలలో సమావేశముగానుండు నట్లును నేకపుటకు క్రమశ్చయమునావిప్పటికిని తగిన క్రయత్నములు చేయునూచనలు గావరానున్నవి. అనావశ్యకముగు నాలస్యము లేకుండ, అట్టి క్రయత్నముల కుపకరించుట, ఉత్తరాంధ్ర మండలము లలోని విద్యార్థివృత్తి కవశ్యకరవ్యము. క్రమక్రమముగా దత్తిమండల కళాశాలకు గూడ అట్టి యుత్తమస్థితికి తెచ్చుట నాదర్శముగా నుండుకొనవలయును. అప్పుడే యాంధ్రలోక మందలి విద్యార్థివృత్తి సమైన సాధనము లేర్పడగలవు.

రెండు సంగతులు సురేంద్ర నాథబసర్జి గారికి సంబంధించి హృదయాక్షుకములగు నవి ప్రకటితములయి యున్నవి. లోకమునందలి ముఖ్య రాష్ట్రముల ప్రతికా ప్రతినిధుల సమావేశ మచ్చటచ్చట సంవత్సరమున కొకవార్షాయము జరుగుచుండును. కడచిన జూలై యెడవతేదీన నట్టిసమావేశము శానువ్రాణసిస్కోలో జరిగెను. ఆసమావేశమునకు సురేంద్రనాథు డాహూయముగా నయ్యును పోలే పోయెను అతడు లేకుండుట తమకు విపాదమును కలిగించెనని డైరెక్టరువార్తను విల్లియముగూగు వ్రాయుచు అట్టిసమావేశముల ఫలితముగ నొకసర్వరాష్ట్ర ప్రతికా ప్రతినిధి సంఘ మేర్పడిన దనియు ఆసంఘమునకు నిర్వచితములయిన యుపాధ్యక్షులలో సురేంద్రనాథు డొక్కడనియు తెలియజేయుచున్నాడు. ప్రతికా నిర్వహణమున

మనదేశమును మించిన దేశము లేన్నియో కలవు. అట్లుండియు మనదేశమున నెందరో ప్రతికానివ్యాహతులు వెలసియు సురేంద్రనాథునకు నిట్టిగౌరవము కలిగియుండుట ఆతనియెడల లోకమునకు గల మన్ననను తెలియజేయుచున్నది. ఆతనికి గౌరవము భారతమాత గౌరవము. గావున నాతని సోదరులగు మనమండరమును మిక్కిలి సంతస మందుచున్నాము. మన సోదరులలో నికను సురేంద్రనాథువంటివారు పోకమాపి ఇంకను మన భూమియొక్క గౌరవమును పెంచుదురుగాక యని కోరికొనుచున్నాము. రవీంద్రుడు, డాక్టరుబోస్, సురేంద్రనాథు ఇట్టి హితలేకదా సర్వరాష్ట్ర ప్రతినిధి సంఘములలోనికి మనము సమానముగా ప్రవేశించుటకు మార్గము లేర్పరచుచున్నారు. సురేంద్రనాథుకు సంబంధించిన రెండవవిషయము ఆతనిచేత ప్రకటింపబడనుండు స్వామభవ వివరణము. నలువది సంవత్సరములు ప్రజాహితీ తీవ్రము నెరపి రమారమి రెండు సంతతుల కాలపు చరిత్రమున ముఖ్యపాత్రగా వేలసిన మహావ్యక్తియొక్క స్వాభవ వివరణ మాకాలపు సంగతులలో ముఖ్యతములను వెల్లడిచేయు ననుటకు సందియము లేదు. అందుచేత సిగ్గంథమును హైందవభూమి యంతయు నాతురతతో నెరుకచూచు చుండునను వింతగాదు.

కీర్తి శేషులైన రంగయశ్రేష్ఠిగారి స్మారక చిహ్నమును గురించి యొక విలేఖకుడు వ్రాసిన యుత్తరమును మరియొక వోట ప్రకటింపితిమి. ఎ. మిడి సంవత్సరములకాలముగా ప్రయత్నము జరిగియు ద్రవ్యము కోశాధిపతిగారివద్ద నూకకవడి యుండుట మిక్కిలి శోచనీయము. వారైనను నిన్ని సంవత్సరములుగా చందాదారుల సభను సమావేశపరచియో లేకున్ననందులకుని యేర్పడి యుండు కమిటీవారి సమావేశము నొనర్చియో యేదో యొక రీతిని నీస్మారక చిహ్నమును స్థాపించ ప్రయత్నింపక లోకులనేకవిధముల మనయాంధ్రుల కార్యవరత్వమును గురించి మాటలాడుకొను నవస్థ యందు విషయములను వదలియుండుట యింకను విచారకరము. ఆస్మారక చిహ్నానికి కార్యదర్శులుగా నేర్పడిన విద్యావంతులును స్థితివంతులును నగు పెద్దమనుష్యు లింతగాను స్మారక చిహ్నానికి యొకటి యున్నదని యెఱుఁగు నిలపెట్టికట్టు కానరాదు. కొన్ని వేలరూపాయలు కోశాధిపతిగారి వశమున నున్నవి. రూపాయలు ప్రోగగుట మన బీదదేశమున కష్టరగును పని. ప్రోగైన పదవ వినియోగపడుట కొంత విచిత్రముగు నాలస్యము జరుగుటకు సమాధానమే కానరాదు. కావున తద్విషయమునకు సంబంధించి వారిప్పటికైనను మేల్కొని చందాలిచ్చి రంగయశ్రేష్ఠిగారి శిష్యులకును మిత్రులకును న్యామమొనరుగుగాక యని కోరుచున్నాము. ఎవ్వరును సభను సమావేశపరచనితో తామే సమావేశపరచుటకు రామానుజముశ్రేష్ఠిగా లేర్పచియుండుట మిక్కిలి సమంజసముగానే యున్నది.

మరల హైదరాబాదు నైజాముగారు ముఖ్యమంత్రిని నియమింపనున్నారని ఇటీవల వదాతి కలిగినదట! కాని వారట్టి తలంపును పెట్టుకొన లేదనియు కొన్ని మాసములుగా నావదవియందుండువారు చేయు కార్యములను తామే నిర్వహించుకొనుచుండునట్లు ముందుకుగూడ తమకు తామే ముఖ్యమంత్రిగా నుండుటకు తీర్మానించితిమనినైజాముగారు తెలియజేసినారనియు వినుచున్నాము. వీరుస్వయముగా కార్యభారము వహించిన

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

సంఘము

జర్నలి

జీవితము ముట్టడి.

లండను, ఆగస్టు 27:— ఆమె ప్రథమము. ఆంగ్ల సేవలు ప్రస్తుతము ముట్టడించుటకు చాలమంది ప్రయత్నము చేయుచున్నది.

జర్మనీలో ప్రతి.

లండను, ఆగస్టు 27:— దీనిని ఆంధ్ర మిలిటరీ కలెక్టర్ తండ్రియైన:— జాతీయ సేవకు జర్మనీకి 670000 బస్తాల ప్రతినిధులు. ఒక సుకర్మమును 2200'00 ప్రతినిధులను. దీని ఖరీదు 20000000 పాడు. జాతీయ సేవకు వారధిని ప్రతినిధులను 20000000 పాడు. వై ఆంధ్రము ఆమెకా వాణిజ్యకావాలవలన తెలియచున్నది.

ఆస్తియూ

ప్రతియూ ప్రదర్శనశాలను, కొందరు ఆస్తియను నావికులు ముట్టడించుట.

లండను, ఆగస్టు 27:— లండనులోని విలేజ్ దీనిని ఆంధ్ర మిలిటరీ కలెక్టర్, ట్రై ప్రతినిధులను ముట్టడించుట. 21వ తేది ఆస్తియను ప్రతినిధులను ముట్టడించుట. ఒక ఆంగ్ల కేసు దురప్రమాద ప్రదర్శనశాలను వచ్చి. ఆస్తియను చివరికి. లండనులో ప్రతినిధులను ముట్టడించుట. ఆ ప్రతినిధులను కాలాధికారి ఆంగ్ల రాజువారిలో ఫిర్యాదుచేసికొనెను.

టర్కీ

సల్యా అభివృద్ధి అంగ్ల సైన్యములు దింపబడుట.

లండను, ఆగస్టు 27:— లండను, ఆగస్టు 27:— సల్యా అభివృద్ధి అంగ్ల సైన్యములు దింపబడింది. క్రమశిక్షణలో పెట్టెట్ల సైన్యము తక్షణము తీరమునకు గొర్రాబడి. 60,000 సైన్యము దిగి టర్కీ వారివలన తెలియచున్నది. ఒక విలేజ్ దీనిని ప్రతినిధులను ముట్టడించుట. గాత్ర ప్రతినిధులు దింపబడి. 25 గంటలవరకు క్రమ తెలియలేదు. ముచటిదినమున గాత్ర 70000 మంది టర్కీ సైన్యము ఫిరంగిలను తలమునకలను ముట్టడించి. ఇరు తెగలవారు మిలటరీ ముఖ్యులతో పనిచేసి ముట్టడించుట. ముగించు కందకముల, నానుటలను ముట్టడించి. ఆస్తియను పాగులలోను, సన్నిహితీ యుద్ధము జరిగెను. ఉధృత సైన్యములు లగా లంతము విరుగుతే తోరాడెను. గాత్ర ఏ సైన్యము భగ్నము కాలెను. కొన్ని ఆంధ్రముల దూరమునకు తుపాకులు కాల్చబడెను. చివరములు ఆంధ్రముల సైన్యముల కిరిగించెను. మిటి పడకనే ప్రతినిధుల సైన్యము కందకముల పని మరల ప్రారంభించిరి. వీరితో క్రమశిక్షణ తలపడుచుండెడివారు గాని ముచట ప్రతినిధులను టర్కీ వారికి 27,000 మంది సైన్యము సైన్యము. ఈ సందర్భంలో నానుటలను ముట్టడించుట.

సల్యా అభివృద్ధి అంగ్ల సైన్యములు దిగుట. వివరములు.

లండను, ఆగస్టు 27:— ఆంధ్రముల వారెటుగారి వద్ద నుండి వచ్చిన యాదీయము ప్రకటింపబడెను. సల్యా వద్ద విరుగుట. సైన్యములను ముట్టడించుట. ముందుకు పోవుచుండింది. ఆస్తియను టర్కీ వారి సైన్యమును. దక్షిణమునందును “పాడులే” అన్న యములనుండి 2000 గజములలోనున్న ప్రదేశమునందు ప్రతినిధుల ఆక్రమించుకొనిరి. తేల్చివారు ప్రాముఖ్యత ఆంధ్ర సైన్యము కాలేట్లు సైన్యములను ముట్టడించి. సైన్యముతో కలిసికొనిరి. ఆస్తియను న్యూజిలాండు సైన్యముల సైన్యములతో క్రమశిక్షణ నింపబడింది. కొంతమంది ప్రాంతమునందు ఒక కొండ మొదలగు కొన్ని పర్వతముల ఆస్తియను పట్టుకొనింది. కొంతమంది ప్రాముఖ్యత ఆంధ్ర సైన్యము టర్కీ వారి కాకపోకలకు ప్రాముఖ్యత తలపడుచు. ఆస్తియను న్యూజిలాండు సైన్యముల సైన్యములకు ఈ సైన్యములను టర్కీ వారి సైన్యములై 7, 8 తేదీల రాత్రులందు ఫిరంగులు తీరమున కాల్చబడెను. టర్కీ వారి సైన్యములను వారి లొలగించుటకు, కొంతమంది వాళ్ళు పోవు కొండలలో సైన్యము పోవుటకు ఆంధ్రముల కలిగించుటకు ముట్టడించుటకు గాత్ర 10 గంట

లండను, ఆగస్టు 27:— ఆంధ్రముల తమ కందకముల వద్ద. తుపాకులు కాల్చుట నిరోధించబడెను. సన్నిహితీ నానుటలు చేయబడెను. ఆకస్మికముగ తమవైపునకు పడుటకు టర్కీ వారు పిచ్చివారిలె ఫిరంగుల కాల్చిరి. ఆంధ్రముల సాహసముతో ముట్టడించుచు పరుగులెత్తి సమద్రవరమున్న స్థానములనుండి టర్కీ వారు పలాయనమైరి. సైన్యములను ముట్టడించు పోయెను. సుఫిరంగుల సందేము, తుపాకుల నుండియు ముట్టడించి ఆస్తియను ఆధికారము సైన్యము లాపి చేయబడింది. ఆ సైన్యము లచ్చట కందకముల ప్రవృత్తి నెను.

అమెరికా

అరవికు నౌకను ముట్టడించుట. వివరములు తెలుపుచున్నది.

లండను, ఆగస్టు 27:— వాషింగ్టన్-అరవికును ముట్టడించు వివరములకు సాధ్యమగుంత త్వరలో అమెరికా దొరతన ముహూర్త తెలియగోరువాని లాస్సింగుగారు కాంటు చేరను ప్రాంతమునకి తెలిసిరి.

ప్రయాణికుల నౌకలను జర్మనీలు ముట్టడించుట.

లండను, ఆగస్టు 27:— వాషింగ్టన్-హెచ్చరించుట ప్రకటనలను ముచగూడదని జర్మనీ దొరతనమువారు జలాంతర్గాముల కెప్టెన్లకు తెలిపిన కాంటుబెను ప్రాంతము గాత్ర లాస్సింగుగారికి చెప్పిరి. గాత్ర అమెరికా అధికారుల సమాచారమును ఫలప్రదము తలచుచున్నాడు. ప్రయాణికుల నౌకలను ముట్టడించు జర్మనీ దొరతనమువారు ప్రకటించెదనని తలచుచున్నాడు.

బొంబాయి

హిందూ దేశములో బంగారపునగలు.

బొంబాయి, ఆగస్టు 27:— బెన్సు ఆఫ్ ఇండియా ప్రతినిధుల వాణిజ్యవేల్పు ఇటుల తెలిసిరి. 1911వ సంవత్సరపు జనాభా ప్రకారము హిందూ దేశమున బంగారపునగలుచేయుట వలన జీవించువారు 17,70,118వ గలరు. స్వస్థాభిరణ నిర్మాణాల తేదీశిక్షణనుగూడ ఇంతమందితే. లండనునుండి బంగారు కడికెలు పంపబడుటలేదు గాన కానులనే కరగించుచున్నాడు. అట్లు కానులను కరగించుటలను తులము బంగారము రు24వ వల ఆంధ్రమున్నది. ఇవట తయారుచేయుటకు బంగారు కడికెలు తులము రు 24-8-0 ధరమున్నది దీనినిబట్టి ఇది గిరాకీగా నున్నది తేలుచున్నది. బాంకిముద్రగల లండను కడికెలధర తులము రు 25-8-0 ఉన్నది. బాంకి వారం దీక్షణలేబన్నారని దీనివలన తేలుచున్నది. దొరతనమువారు తేల్చుటలనుచేసి బంగారు కడికెల కందకములను చాలకానులు కరగించబడును. స్విట్జర్లండులో బంగారువాచీల దీక్షణలను చేయుచుగూడ వారు విస్తారముగ బంగారమును కొనెదరు. హిందూ దేశము లోని ప్రజలలో 200,000 మంది ఎన్నడును స్వస్థాభిరణమునే చూచి ఎరుగరనుకొన్నను తక్కిన ప్రజలవలన కలుగు కష్టము మే ఇట్లాంటి ప్రాముఖ్యతల కష్టములతో తుల్యముగానున్నది.

నిమ్నజాతుధర్మ సంఘమునకు రాజప్రతినిధిగారు విరాళ మొసంగుట.

బొంబాయి, ఆగస్టు 27:— నిమ్నజాతుధర్మ సంఘ కాన్వెన్షన్లకు ఏ ఆర్ సింగ్ గారు వాషింగ్టన్ ప్రతినిధిగా ప్రభుత్వమునకు పంపి ప్రవాహ వాని తెలికించి సానుకూలతను లయ రు 250 లకు మీకు పంపుట కాజ్ఞాపించిన ఆంతరంగికశీకా వ్యవస్థ గాత్ర సింగ్ గారికి వ్యాపిరి.

మహారాష్ట్ర ప్రతినిధుల మానవత్వ దావా.

పూనా, ఆగస్టు 27:— పూనా మ్యూనిసిపల్ సభ ఎన్నికలకు ఆంధ్రముల సభ్యులలో నొకరు పాదాంతుగా అట్లు తీర్మానింపబడినది. పిమ్మట డాక్టరు ఎన్.ఆర్. త్రెడుగారు పూనాలో నొక నాటకశాలలో నొక సాధ్యమైన సభచేసిరి. ఆ సభకు 800 మంది వచ్చిరి. వారందరూగూడ ఎన్నికలను నిలుపుటకే తీర్మానించిరి. ఆ తీర్మానము కలెక్టరుగారికి పంపబడినదిగాని కలెక్టరు ఎన్నికలను నిలుపుకే తీర్మానించినముననే జరిపిరి. దానిని వారు 14-3-15న మహారాష్ట్ర ప్రతినిధులకు వ్యాసము ప్రాసినది. అంతటిపదములు మానవత్వ కేసులుగానున్న వీరి డాక్టరు త్రెడుగారు మహారాష్ట్ర ప్రతినిధుల సమావేశములకు ఎన్.సి. తెల్లారు. చి. ఏ. ఎల్. ఎన్. డి. గారి మోదకము చేసిరి. విచారణబడుచున్నది.

వైజాము గొర్రోక.

బొంబాయి, ఆగస్టు 27:— నేనుదమున వైజాము గాత్రముండి బయలుదేరి. మర్యాదప్రకారము ఫిరంగులు కాల్చబడింది.

బొంబాయిలోని వైద్యకళాశాల.

బొంబాయి, ఆగస్టు 26:— వైద్యకళాశాలలోని ప్రకటించిరి. 1911 వ సంవత్సరమున నొక కళాశాలకు స్థాపించుటకు నిశ్చయింపబడినది. లండనులోని వైద్యకళాశాల మాదిరి దీని నేర్పరుక దలంచి. స్త్రీలకు గూడ నొక కళాశాలలో పురుషులతో సమానముగ వైద్యకళాశాల కలుపు. దీనిలో చేరువారు మెట్రిక్యులేషను పరీక్షయందుగాని బొంబాయి మ్యూజిక్ వైద్య పరీక్షయందుగాని వైద్య పాఠశాల ప్రకటన పరీక్షయందుగాని కృతానులు కాలతన హిందూ దేశమున నిట్టి వైద్యకళాశాలలు లేనేలేవు.

బొంబాయి గవర్నరుగారు.

నేనానదమునకు వెళ్లుట.

పూనా, ఆగస్టు 27:— స్త్రీ వైద్యము ప్రభుత్వమునకు ప్రభుత్వమున నిన్ను నేనానదమునకు వచ్చిరి. ఇవటి యు పచారకులలో ఇద్దరు యుద్ధాభిరంభమున ఆంధ్రము ప్రాంతమున బొంబాయి రాష్ట్రము వైద్య కాలలో పనిచేయుటకు వెళ్లెదమని తెలిపిరి. పూనాలోని యుద్ధ కార్యాలయమునకు 0100 జతల మేజోజ్జను నేనానదమువారు పంపిరి. ఆనేకములకు బట్టలనుగూడ పంపిరి. “ఈ నేనానదము ప్రారంభించబడి నప్పటికిండియు స్త్రీలనీతి కల్పింపి నొందించుటకు చాల పనిచేయుచున్నది దీనికి నకలమైన వారును సహాయము చేయదగును. స్త్రీలనీతి నిమిత్తముగా చేయుటకు వీర్యమును ప్రయత్నములు క్షామనీయుముగా నున్నట్లు రిపోర్టులవలన తెలియచున్నది. స్త్రీలనిరావధానమునకి చాల ప్రకటించి పనిచేయుచున్నాడు. సర్వోత్తమ దామక దీక్షాముఖ్యులగు గాత్ర ఫలితము లీరలను విస్తరించుటచాల సంతోషకరము పోషకార ధర్మమును గుర్తించిన వారందరు యథాశక్తిగా విట్టి యుద్ధములకు లోడు పడవలెను. వారు నిరంతరమును వీరల కృతజ్ఞతను పాత్రులగుచు. ఈ నేనానదము వారు చేయుచున్న మహాత్మ్యము దొరతనమువారు తెల్పుగా గుర్తించి యున్నాడు గాని ఈ విషయ సమయమున నిట్టి సహాయము చేసెదమని వాగ్దాము చేయబారు. తగిన యదకాళము కలిగినప్పడు దొరతనమువారు పూర్తిగా తోడ్పడెదరు. నేనానదమునకు మరల ధనము కావలసివచ్చినపుడు నేను మరచును.

బంగారము

ఒక బంగారీ బాబుకు నిర్బంధ వాసము.

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:— బాబు మకనలూ సెను బి.ఏ., అను నాకున బరవాన్సులో బాధానివారక కార్యములను ప్రారంభించి లోకవిదితుడయ్యెను. ఇయన కలకత్తాలో కాతేజీ స్పెల్సెయ్లో నున్నాడు. బాబును (సి. బి. డి.) కాథోలిక్ గులు వీరింటికి వెళ్లి ఆజ్ఞాపత్రముచూచి ఈ నెల 30-వ తేదీని చిటిగారు బాబును నూపరిం తెండెంటుగారికి కనబడవలెనని చెప్పి. ఇయన చిటిగాంగురు 26 మైళ్ల దూరమున నున్న టెల్కాపు గ్రామమున నివసించు కట్టుతరపు చేయబడినది గాని ఇప్పుడెచటికి బండ్లులేవు. ఇయనకు జ్యూరము గనున్నది. మంచము మీదనుండి లేచుటలేదు.

యంత్రశాలలో పాశ్చాత్య శాస్త్రముని కొట్టుటకు శిక్ష.

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:— ఈ కేసును బాధ్యులైన సబు డివిజను ఆఫీసు గారు నిన్నటి రోజున విచారణ చేసి 5 గురు పాశ్చాత్య తిరిగబడి వచ్చియు గాని కొట్టిరి. వీరి తులనై గాత్రముల చేసిన నియమకు పరారి ఆయన. ఒక్క క్లానికి రు 80 లు జూర్మనా లేక 2 నెలలు కఠిన ఖయదు విధింప బడెను. ఈ జర్మానాలకు కరూచేసి వచ్చి సకు గాత్ర రు 750 నిచ్చుటకు తీర్పుచ్చిరి.

అస్తోష రాయమోద కేసు.

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:— ఈ కేసు 8-9-15 న విచారింపబడునని కలకత్తా ఫిల్మ ప్రెస్ డెన్సి మేజిస్ట్రేటుగారు తెలిపిరి.

ఒక విద్యార్థిని పోలీసువారు పట్టుకొనుట.

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:— ఆయుధకాశన సంబంధముగ నేరమునకుగాను పట్టుకొనబడిన ఆశ్వినీకుమారడే అనువిద్యార్థి రు 500 లకు బానినిచ్చిన విరుదలచేయుటకు పోలీసుడిపూర్తి టికమిషనుగారు నేనుదమున నాజ్ఞాపించిరి.

గోతున రీతి బంధించుకొను.

కలకత్తా ఆగస్టు 27:— ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము విచారణ నిమిత్తము జరిగిన గోతున రీతి బంధించుకొను ప్రత్యేక శాస్త్ర శాస్త్రమును విచారణ చేయుచును. ఈ కేసులో ఇద్దరు ముద్రాపాపములు.

అగర్వరా మాత్య కేసు

కలకత్తా ఆగస్టు 27:— ఇటీవల పోలీసువారు రామ చంద్రముఖం వారును శాంతిని కట్టుకొని పోలీసు కమిషనరు గారి కుమార్తెను విడుదల చేసిరి. అగర్వరా మాత్య కేసును గూర్చి పోలీసువారు చాలా కష్టమును పడుచున్నది. ఇంకను ఎవరిని కట్టుకొనెను. ఈ కేసులో కాలపడిన కనిపేటకు గుణములు గుర్తున్నది.

దెబ్బలు పోలీసులకు అనుభవించిన హత్య కేసులో పింఛబడినది ఈ కేసు 9-9-15 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. జామీను నిరాకరింపబడినది ఈ కేసు ప్రత్యేక శాస్త్రమును వారిలకు విచారించబడును.

పంజాబు

ఆర్యసామాజికము జీవనార్థమును పుట్టుకును.

లాహోరు ఆగస్టు 27:— టండిట్ మున్సిరామ్ అనునొక ఆర్యసామాజిక బోధకుడు నిర్బంధ విచారణకు పాల్పడినది. తన బోధనలకు భయం కారణము ఈతడు దొర తనమునాకి దరఖాస్తును పంపుకొనెను.

పంజాబునుండి యుద్ధమునకు పంపబడిన

ఉద్యోగుల సంఖ్య.

లాహోరు ఆగస్టు 27:— పంజాబులో గాక యితర ప్రదేశ్ కములలో నైనిక సేవను చేసే పంజాబు గాని అన్ని భాగాల నుండి పంపబడి ఉద్యోగుల సంఖ్య తెలియబడినది. పి. డబ్ల్యు. కృష్ణమూర్తి అనే విద్యార్థుని నాయకత్వంలో పోలీసులు 12 పంజాబు ప్రదేశ్ భాగాల గల హిందూ దేశపు ప్రదేశ్ భాగాల కింద ఉద్యోగులు 23.

సంయుక్త ప్రదేశ్ భాగాలు

ముద్రాశాలాధికారిని ధరావత్తుకొనుట.

అలహాబాదు ఆగస్టు 27:— కాశీలో ఆర్య ప్రదేశ్ గువర్నరు అను ముద్రాశాలాధికారి కేసు ప్రత్యేక హిందూ భాషలో ప్రకటించబడుచున్నది. మరియు రాజకీయములలో సంబంధములేదు మరియు ప్రత్యేక ఇంగ్లీషు, హిందీ, గుజరాతీ భాషలలో ప్రకటించబడుచున్నది. ఈ ప్రత్యేక లెక్కల పై ప్రత్యేక శాస్త్రమును భాగము కట్టరలెనని జైలు మేజిస్ట్రేటు గారు ముద్రాపాపము కట్టించిరి.

ప్రదేశ్ భాగాలు

విద్యార్థులను శాసన పథ.

రాజ్ పూర్ ఆగస్టు 27:— యుద్ధ వార్షికమున భారతీయులు మావిన యుద్ధమును శాస్త్రమును తెలుసుకును. సంతకములనుండి చేయుచుండి ఏర్పాటులను ఇతర కాలమునకును జరగజేయు ఆగ్నేయ ప్రదేశ్ విభాగము విభాగములలో ఇకనావికా తెలుగు గాగలను ముందుగాను విభాగములకు మిత్రమండలివారి చేతులగుండు మధ్య ప్రదేశ్ భాగము సరిగాగములు కిక్కిరింపగాను కొంతగా నున్నది. కాలముల ఇతరములను ఏర్పరచుట అడవిపక్షములను మధ్యముల పన్నులను నిధులుగా పూర్తికావలెను. ప్రజల కైశ్వర్యములకును ముందుగానే దావాను ఆచారములను ను పొందినది. ఆ ఆధారముల నడిచి.

జర్నా

సర్. జార్జి. బుర్రెగారు.

610 రూపాయలు అపరాధము.

రంగూను ఆగస్టు 27:— ముంబై విజిల్ మేజిస్ట్రేటు హెచ్. ఇ. సి. లెల్ గారు పర్యాటకులకు గాని తెలిపిన కేసులో తీర్మానము. ముద్రాపాపముల కింద సీరములు మోపబడినది. 26 వ తేదీ ముద్రాపాపములను మోపించిరి. తొందరగా, అగర్వరా మాత్య ఆర్యములకుండి ప్రామాణికములను పొందినది అది పోలీసులకు అనుభవించి మోపించినది చిందినది కొనెను అందుచే కొన్ని గాని ప్రభుత్వములకు గానుముల తెలిసెను.

ముద్రాపాపముల తీరవర్తన తీరవర్తన అని ఒక్కొక్కరిని ప్రజలు బంధు మొదలగువాటిని దాటిరచ్చిన తరువాత అందుబంధ నిబంధనల వాటి యజమాన్లు తీరవర్తనములు

కలకత్తా ఆగస్టు 27:— కలకత్తాలో ముద్రాపాపము చేసినది. ఫిర్యాది ముద్రాపాపము పోలీసులకు తెలిపిన ముద్రాపాపము రాక వెనుకకు వెళ్లియండియెడల వారల బంధుమిత్రుల కొరతముండకపోవును. సామాన్యములకు తెలిసెను, కనుకటి అయియొకటలనను, బండినై నలకను జకనను గా ఫిర్యాదివచ్చుచుండెనని తెలిసికొనబడినది. ఇంతే గాక వాటిని పట్టించుకును గుండు పోలీసులు భటులు ఏర్పరచిన సంజ్ఞలు చేసియుండలేదు. వైతిని ముద్రాపాపము వాడిచెను.

తన తీరున ముద్రాపాపము వాడుకలో నై అంశముల మేజిస్ట్రేటు గారు ఖాదీచి, ముద్రాపాపము బండి ప్రభుత్వమునకు పోయినందులకు కేసుముగ మందలించిరి. ముద్రాపాపము రద్దీని నిర్ధారణ చేసిరి. ఆర్యుల 600 రూపాయలు జరిమానా వేయబడినది. ఇందులో 450 రూపాయలు ఫిర్యాదికి యిచ్చి వేయబడును.

సిక్కిం

భీమా కంపెనీలు.

సిక్కిం ఆగస్టు 27:— భీమా కంపెనీలకు గూర్చి దొర తనములలో ప్రకటించి భీమా కంపెనీల కాగనము చేయుచు సరికి 40 భారతీయుల కంపెనీలుండెను. వీరిలో 9 దినాటి తీసి నది. మరల 6 క్రొత్తగా బయలు పడినది. మరల 22 కంపెనీలు గూడ హిందూ దేశ ప్రదేశ్ భాగాలలో నేర్పడి ఈ దేశమున కని చేయసాగెను. ఈ 43 కంపెనీలలో కొన్ని కంపెనీలలో త్వరలో ఎత్తివేయబడును వీరిలో వేద వేద కంపెనీలలో పని భాగము జరుగుచుండుట సత్యము గాని కొన్ని చిన్న కంపెనీలు గూడ భాగములే పనిచేయుచున్నది. కొన్ని కంపెనీలు బొంబాయిలోని పంజాబు గాని దినాటి తీసిరి. వ్యాపకము గా పనిచేయుచున్నది తత్కాలముల చిక్కులు కొన్ని టికి కలిసియును. అట్టివో వానివై దొరతనమువారు చర్య జరిపెనని. మరల ముఖ్యోపాధ్యక్షులకు అట్టివానివై చర్య జరగలేదు.

నైనిక నౌకల హక్కులు.

సిక్కిం ఆగస్టు 27:— నైనికములను తీసుకొనివెళ్లిన నౌకలకు ఇన్వెంటరీ కేసులకు నిర్ధారణచేయుట కేర్పడిన సంఖ్యను వారి రిపోర్టు ఇండియా దొరతనమువారికి చేరినది. కమిటీవారు వారివారి మామూలు పనులలోకి తెలిసి.

ప్రాణరక్షణ సాధనములు.

ముద్రాపాపములకు నాగిన కేసులు ప్రాణరక్షణ సాధనములను విక్రయించుట కేర్పడిన సంఖ్యను వారి రిపోర్టు ప్రభుత్వములవారికి పంపబడినది.

వైద్యము గూర్చి వేర్పాటు.

వైద్యము గూర్చి వేర్పాటున సిక్కింనుండి వైద్యుల వాడుకు వెళ్లెదగు.

యుద్ధనిధికి రు 16000 విరాళము.

సిక్కిం ఆగస్టు 27:— క్రిశ్టియాలైన బిశిప్ మహారాజు తనవారికి పేరట బిశిప్ మహారాజు వారును మహారాజు గారును 16000 యుద్ధనిధిని నిమిత్తము రాజప్రతినిధి గారి వశముచేసిరి. భారతీయ సైన్యముల నిమిత్తము రు 10000 నెంట్లు వారు అందుకొన్నది నిమిత్తము రు 500, హార్డింజ్ ప్రభుత్వ తరఫునయును రు 10000 లు నొసంగె.

రెవెన్యూ లెక్కలు.

సిక్కిం ఆగస్టు 28:— జులై నెలకు 25-58 కోట్ల రూపాయలు కలదు అయియున్నది. 26 గత సంవత్సరమున నీ కాలమున 25-46 కోట్ల రూపాయలు రాబడి భూముల నుండి రచ్చిన సామ్యుత పన్ను తీర్చిన విషయములలో రాబడి కొంచెము తగ్గినది.

జెనూయ్ ఫాదర్లు.

జెనూయ్ ఆగస్టు 28:— వీరిని ముగిసి కొన్ని అంశముల కేటోలిక్కుల ఎగ్జామినేషన్ ప్రత్యేక ప్రకటించెను. యుద్ధము ప్రారంభము కాకపోయినా మునుమునకుండ 124 ము ఉద్యోగులు ఉండిరి. వీరిలో 44 ని ఇతర కేటోలిక్కుల వాసులు చేయబడినది. ఇంకా 80 ని ఇటీవలి పాత్రుల చేయబడుచును. పాత్రులలో సుమారు 100 ని మొదట 73 ము ఉండిరి. అందులో 81 జర్మనీయులు లునాకి, నిర్బంధ నివాసము చేయబడినది. ఇంక 19 ని నిర్బంధ నివాసము చేయబడియున్నది. రాజకీయ కారణములచే దొరతనము వారు వీరి నిర్బంధ నివాసము చేయుచుండిగాని తదితర కారణములచే గానూ వారు స్వేచ్ఛా కన్నట్లు మున్నది.

శ్రీ మైసూరు యువరాజుగారు రెండు పాత్రులల ప్రారంభోత్సవమును జరుపుట

బెంగళూరు ఆగస్టు 28:— శ్రీరామ నిన్న సాయం కాలమున అట్టి పోలీసుల రెండు పాత్రులల ప్రారంభోత్సవమును జరిపెను. ఈ సాత్రులల విజ్ఞ బరప్ప అప్పప్ప అను వారలచే కట్టించబడినది. శ్రీరామ వీరుల కొనియాడి ప్రజలు వీరి ముగ్ధులగు లులని తమ అభిప్రాయములను వెల్లడించెను. సిద్ధబరప్ప, అప్పప్పగార్ల తరువున దివాన్ బహద్దరు తుత్తరవెట్టిగారు శ్రీరామకి రుద్రవము లప్పించెను.

జర్మనీవారి జలాంతరములు, నష్టములు.

లండను ఆగస్టు 27:— జర్మనీవారు జర్మనీవారి జలాంతరముల గూర్చి నాకాదభిప్రాయము లానవీన ప్రకటనము ప్రజలలో తీవ్రమైన ఆకర్షణను కలిగించినది. ఇటీవల జర్మనీవారి నాకాదభిప్రాయముల చక్కగా తెలిసిన కేప్ టెను వెస్ట్రుక్ గారిట్లు నడిచెను. బ్రిటిషువారు సులువైన నుండి బాధను తప్పించుకొనుచున్నది నెవెట్టిరి. అందుచే వాటినుండి జర్మనీవారు రక్షకొనిరి. తా ముగ్ధులను తరలించు బడయు లేక పోయిరి దీని సందర్భమున వై ప్రకటన భాషా ప్రత్యేకలపై యుక్త ప్రకటించెను. వై విషయములనుండి తీరు బడు సామాన్యముల తమ్ము చుండవచ్చిన వ్యవస్థాపక వార్తల లార్డు సెన్టర్ల గూర్చిన ఉపవాసములను భాషాపరమమునది. వ్యవస్థాపకము : బ్రిటిషు చేతులలోను, మిలన్ల కమిటీవారికి నూచనమును దొరతనమువారికి పంపుకొనిరి గాని దొరతనము వారి రానూచనమును తెరవేసలేదు. దొరతనము వారు 'నాకా దభిప్రాయములతో వాలోచనములచెరిరి. వారు 'కేప్ టెను వెస్ట్రుక్ నుండి భయములేదని చెప్పెను. సముద్రమునై రాకపోకలకు అప్పడవ్వకు అభ్యంతరము కలుగవచ్చుచు గాని ఎల్లప్పుడు అట్లుండవచ్చుచున్నట్లులు చేయబడినది.

ఇంతేగాక గోధుమల జల్లుభూమి అధికమైనది. ఇది నూటికి 80 యకముల చొప్పున పొచ్చినది వస్తువు 884000 పొచ్చినది. గొర్రెలు 450000 వృద్ధిరకము అధికమయ్యెను. కాటిసంఖ్యలవ్యాపక వ్యవస్థాపకములకు సహాయము చేయుటకు లార్డు సెన్టర్ల గూర్చి వృద్ధిరకమునాచింది యుద్ధమునకు పోవుట వ్యవస్థాపకమున నిర్బంధమైనది, చాలా రుంది నైన్యమును పోవలసియున్నది. సేవలలో ఆర్యేంద్రుల వారు కొలుపొంద నాకామిత్రుల నేను ప్రభుత్వములు చేసిరి ప్రభుత్వ మొందింతును. ఈ విషయముల గూర్చి నేను ముచ్చటించుచున్నట్లు కి చేసిన ప్రభుత్వ సానుభూతికరమగుచుండెను. అని లార్డు సెన్టర్ల గారు నడిచెను.

ఆస్ట్రేలియా జర్మనీ నైన్యములు ముందునకు పోవుట.

లండను ఆగస్టు 28:— రష్యములు తమకొత్త ప్రదేశ్ కములకు పోవుచు, కేతువులలో విశురక పోయియుండిరి. రష్యమున నుండియు, వాయవ్యమునుండియు వచ్చుచుండిరి రెండు జర్మనీవారి నేనలు బియాల్ స్టకును చుట్టుకొనుచున్నది. ఆ సోవీయట్ నుండి వెట్టి నలులనే నీ పెనితుడిట్టున నున్న రష్యము నేలు వెతుకు పోగానే చియల్ స్టకుకు విడిచివెట్టి బయలుపడుచున్నది. రష్యములలోని రేషన్ భాగము చిల్నాకు తూర్పున కిక్కిరింపబడిన స్థానముల చేరువకు బలపరపబడిన యాపానమునే తమ స్వాధీనమునకు చేయకొన యత్నింపవచ్చును.

మరాఠువారి ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 27:— కేప్ టెను వెస్ట్రుక్ ముద్దరంగమున కొన్ని పకరణములను చేసిరి. సాందర్బార్ లాండన్లు వానలకు మధ్యములను తమ స్థానముల, కొన్ని జర్మనీవారి కందముల కట్టుకొని ఫ్రెంచివారు బలపరిచిరి జర్మనీవారికి వారల తరమి చేసిరి విమానములు ముట్టించెను.

ముల్తీ ముగ్ధ ముట్టించెను ముగ్ధుల వానలవై విమానములు కనిపినవి. మరల కొన్ని విమాన వర్తనము జర్మనీవారి విషయము యంత్రాలవై వాడులు చేసినవి. జర్మనీయులు ముట్టించెను తమ వానల దానికి ప్రత్యుత్తరము ఫ్రెంచివారు ఇచ్చెను, స్వీట్లలము ఫింగులు కార్చెను.

యూజు వాట్సు గారు.

వాషింగ్టన్ ఆగస్టు 27:— యూజు వాట్సు గారు జర్మనీ వారికి బ్రిటిషువారు ప్రసంగముల నొసంగెను. దొరతనము వారికి ఆగ్నేయము కలిగెను. ప్రసంగము లాగ్నో రూజు వాట్సు గారికి ఆచుని ఒక గి నందుకు ఎంతయు విచారించుచుండిరి నీయు ఇకముందెట్లు ఇట్టి వ్యాపారము జరగకుండ చేయవలెననియు, యుద్ధమునై గారు సర్వసేనానికి తంతి వార్తకంపిరి.

THE GREAT WAR.

The French Premier's Epoch-Making Speech.

EFFECTIVE BOMBARDMENT OF ZEEBRUGGEE.

Great Enemy Concentration Against Serbia.

BULGARIAN NEUTRALITY TO BE VIOLATED.

MR. ROOSEVELT'S FIERY ANTI-GERMAN SPEECHES.

DISPLEASURE OF U. S. GOVERNMENT.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Vessel Completely Wrecked.

LONDON, August 26.
The Admiralty adds that Squadron Commander Bigs-
worth dropped bombs on the submarine which was observed
to be completely wrecked and to sink off Ostend.

Admiralty Announcement Explained.

Important though the losses of German submarines
have been it is not the practice of the Admiralty to re-
port these in cases where the enemy has no other source
of information as to the time and place at which these
occurred, but Commander Bigsworth's brilliant feat was
performed in the immediate neighbourhood of the coast
occupied by the enemy and the position of the submarine
has been located by German destroyers.

Bombardment of Zeebrugge.

Great German Loss.

LONDON, August 27.
AMSTERDAM.—It is now learned that a great number
of soldiers were killed in the British bombardment of
Zeebrugge. Ninety severely wounded men have been
brought to Ostend. The damage was apparently enor-
mous. The paper "Iyd" says that submarine sheds and
a number of submarines were completely destroyed.

The Blockade.

Nineteen Merchantmen Sunk.

LONDON, August 27.
It is officially announced that nineteen merchantmen
were sunk during the week ended August 25th. There
were 1580 arrivals and departures at British ports.

Sir E. Grey's Speech.

Favourably Received by Allies.

LONDON, August 27.
Sir Edward Grey's statement has made the best
impression among the Allies and Neutrals.

National Registration & Conscription.

War Minister's Assurance.

LONDON, August 27.
Lord Kitchener in reply to an enquiry from the "Labour
Weekly Independent" declares there is no ground for the
allegation that national registration will be used indirectly
to introduce conscription.

Woolwich Arsenal.

To be Transferred to Ministry of Munitions.

LONDON, August 27.
Arrangements have been made to transfer the Woolwich
Arsenal to the control of the Ministry of Munitions.

Memorial Service in London.

Attended by Mr. Chamberlain.

LONDON, August 27.
Mr. Chamberlain accompanied by Sir James Dunlop
Smith was present at the memorial service at St. Luke's,
Brompton Square, for the officers of the 74th Sikhs who
have fallen in the war.

A Convert to National Service.

Sir A. Mond and the "Westminster Gazette."

LONDON, August 26.
Sir Alfred Mond had resigned the Directorship of the
"Westminster Gazette" and has disposed of his shares
in the "English Review". Mr. Austin Harrison has
become the principal shareholder in the latter.

The evening papers point out that Sir Alfred Mond has
recently become a convert to the national service
movement.

Germany's Submarine Losses.

The British Admiralty's Revelations.

LONDON, August 27.
The Admiralty's revelation of the important losses of
German submarines has aroused the keenest interest.
The papers reproduce this in connection with the recent
confession of the German expert, Captain Persius, that
the submarine policy was nothing like as successful as
Germany had hoped, since the British had devised a plan
to render the work of submarines increasingly dangerous.

Statement by Lord Selborne.

Inferences drawn from these statements are further
confirmed by a speech of Lord Selborne to a farmers'
deputation, in which he stated that Lord Milner's Com-
mittee on the extension of agriculture in England had
recommended that the Government should
guarantee wheat growers a minimum of
45s. a quarter for four years, and
that Government had decided not to adopt the proposal.
The Admiralty had been carefully consulted and had
stated that the Navy had the submarine menace well in
hand. There was no fear of an interruption of sea com-
munications, though they might be periodically disturb-
ed.

The Agricultural Situation Good.

Moreover, the latest returns showed an increase in the
wheat acreage of half a million acres, which was nearly
30 per cent; an increase in cattle of 384,000 and in sheep
of 450,000. The cattle figures were an absolute record.

Farmers and the War.

Lord Selborne adumbrated a scheme for helping farm-
ers through the County Councils. Whether the system
of service was voluntary or compulsory, many more men
had got to go to the Army, and he added:—"I have done
and shall do my best to see that farms are not denuded
of the skilled class. I shall try and Lord Kitchener has
been most sympathetic whenever I have conversed with
him on this subject—to leave you your foremen, stock-
men, carters and shepherds."

FRANCE.

The War Vote in the French Chamber.

Strong Position of the Ministry.

LONDON, August 27.
In a Chamber packed with members the
Government secured a tremendous triumph obtaining
what was equivalent to a vote of confidence by 593 votes
to one. The vote preceded an impassioned speech by the
Premier M. Viviani in which he emphasised that there
was no division among Frenchmen, only divergencies of
opinion which were the essence of Parliamentary Govern-
ment. There could be no question of peace until Belgium
was free, and Alsace-Lorraine had been regained.

The war vote in the French Chamber proves the futi-
lity of the agitation of a small section of Radical and
Socialist Deputies against the Government. The agitation
has never been really serious but exaggerated importance
has been attached to it owing to the unscrupulous
methods of dissatisfied politicians. The Government how-
ever is sure of the support of the vast majority in the
country. The Chamber took a strong line and refused
to be badgered.

An Epoch-making Speech.

M. Viviani in an epoch-making speech courageously
admitted that while some branches of the war depart-
ment had achieved great efforts mistakes had been
made in others, but they had already been remedied.
Let us, he said, banish discouraging pessimism
(thunderous applause). For forty-five years the repub-
lic has supported the weights of a horrible wound. It
was false, to say that it had not prepared for military
defence. There was no division among Frenchmen, and
there could only be one if anybody suggested premature
peace.

All references to General Joffre and the Army were
received with tempestuous applause and M. Viviani
received an ovation.

Rheims Bombarded.

More Artillery Fighting.

LONDON, August 27.
PARIS.—A communique says there has been a lively
commencement north of Arras, particularly at Souchez, and
also in the valley of the Aisne, north of Soissons. The
Germans violently bombarded Rheims. The French re-
plied effectively. Grenade fighting continues in Argonne.

Raid on a German Aviation Park.

Success of Allied Air Fleets.

LONDON, August 27.
Our aeroplanes on August 25th bombarded a number of
German cantonments and stations and the Aviation
Parks in Argonne, Artois and elsewhere, and a squadron
of sixty British, French and Belgian aeroplanes bombed
the forest of Houthoullet, causing several fires. French
aeroplanes dropped 127 bombs on the station at Noyon
on August 25th during the night.

Latest French Communique.

LONDON, August 27.
PARIS.—The French have rectified their front and

TELEGRAMS.

reinforced their positions on the cross between Sonred-
nach and Landersbach by seizing several German tren-
ches a completely repulsing counter-attack.

Air Raids.

Further extensive air raids have been carried out on
the squadron bombarding station and electrical installation
at Mulheim, others dropping bombs on a poison gas factory
at Domach while after the German aircraft had attacked
Clermont the French replied by bombarding Ivory and
Gierges.

RUSSIA.

An Active Ruler.

French Ex-Minister Interviews the Tsar.

LONDON, August 26.
The Tsar has granted an interview to the French Ex-
minister Cruppi. The latter says His Majesty's apart-
ments are like a great business office, where he works
long hours receiving despatches and reports, and making
notes with his own hand. His Majesty spoke firmly of
the desire of the whole Russian people to continue the
war to a victorious end.

Germans Repulsed on the Sventa.

LONDON, August 27.
PETROGRAD.—A communique says that the Russians
have repulsed the enemy on the Sventa near Dvinsk.
The Russians are retiring on Niemen in conformity
with their instructions.

Russian Shell Crisis Over.

An Important Announcement.

LONDON, August 27.
PETROGRAD.—M. Shengareff, President of the
Defence Committee of the Duma stated
in an interview that during the last two
months the quantity of shell sent to the front had been
doubled. New arrangements would result in a further
steady increase. The shell crisis was over.

The "Civil and Military Gazette" cable:—London
26th Aug:—The "Daily Chronicle's" Petrograd corres-
pondent quotes the President of the Defence Committee
as stating that the shell crisis is over.

The Austro-German Advance.

LONDON, August 26.
The Russian are still stubbornly contesting the enemy's
advance while retreating to their new lines. Two Ger-
man Armies are encroaching on Bialystok from the west and
north-west, but, like the evacuation of Ossawiecs, the
evacuation of Bialystok will be a natural sequel to the
Russian withdrawal to the right bank of the
Niemen. On the other hand, the Russians will probably
continue to hold the ground, which is strongly fortified,
till the bulk of their Armies have reached the appointed
positions eastward of Vienna.

TURKEY.

Anzac's Magnificent Night March.

Sir Ian Hamilton Praises Colonials.

LONDON, August 26.
SYDNEY.—Sir Ian Hamilton has cabled to the Com-
monwealth Premier that the Australians and New Zea-
landers cannot be praised too highly for their magnificent
night march. It was so near impracticability that the
Turks did not believe that such a feat would be attempted.
Their dash and vigour in the attack reflect credit on
officers and men.

British Landing At Suvla Bay.

Fierce Fighting for Positions.

ALLAHABAD, August 27.
LONDON, August 23rd.—The British landed at Suvla
Bay. The largest forces were disembarked immediately
in hostile territory. A Turkish report puts the number
at 60,000. ("Pioneer's" Cable.)

"The Daily Chronicle's" correspondent states that the
landing operations commenced at night and continued
for 24 hours unopposed. The next night the Turks
70,000 strong, got within striking distance. Both sides
worked hard, entrenching themselves behind barbed wire,
their operations being interrupted by small fights, with
spades and bayonets. Throughout the day the two lines
turned and twisted, but neither broke. Rifles were
fired at the range of a few inches and hand grenades
were used with awful effect. When night returned the
British resumed their entrenching operations, while the
enemy attacked, but were driven back. The Turkish
casualties are put at least at 27,000, while ours were
about a quarter of that number.

British Landing at Suvla Bay.

A Detail Account.

LONDON, August 25.
A long despatch from Mr. Ashmead Bartlett published
to-day, indicates that the force which landed at Suvla
Bay advanced efficiently, outflanking the Turkish posi-
tion at Anafarta to the southward and some 4,000 yards
from the south east corner of Salt Lake. Anafarta how-
ever was apparently not taken when the despatch was
written. The bulk of the despatch is devoted to the work
of the Anzacs who effected a junction with the
force. At the same time they captured a
number of hills that like a giant step mount
towards the Kaja Chemen Height, 571 feet, dominating
Sariba. When Kaja Chemen is taken the Turkish
communications will be in the gravest peril. Throughout
the night of the 7th and 8th the Turkish positions north-
east of Anzac's position were furiously bombarded. At ten
o'clock at night the Colonials left their trenches, and
commenced the attack to clear the Turkish positions and
render possible a debouchment on hills leading to Kaja
Chemen. Shooting was strictly prohibited only the bayonet
being used. The Turks apparently surprised fired wildly.
The Maoris entered the charge with great dash.
The enemy was driven from the positions nearest the sea.

TELEGRAMS.

but had filled every available bit of dead ground with snipers. When the main advance commenced, every rise had to be picketted to keep down the fire of snipers left in the rear of our advance. The Colonials were eventually held up by rifle and machine gun fire, but dug themselves in on the highest point of the Peninsula yet occupied.

A despatch from Reuters's Dardanelles correspondent indicates that the Sulva Bay force is astride of a ridge 5000 yards inland from Northern Port Bay, overlooking the plain between it and Salt Lake from a height of 650 feet.

ITALY.

Religious Freedom in Libya.

LAHORE, August 27.

The "Civil and Military Gazette" cable:—London 26th Aug:—An Italian decree establishes religious freedom in Libya declaring that the rights of Wakfs shall be respected and no hindrance shall be placed on the Muslims' relations with their religious chiefs.

Italians Pushing Forward.

All Along the Line.

LONDON, August 27.

The Italian communique reports the capture of trenches on the Upper Isouza and on the Carso Plateau and adds that along the whole front our approach works are pushing forward uninterruptedly by.

CHINA.

A Raid on a Tientsin Cinema.

Austrian Marines steal "Lusitania" Film.

LAHORE, August 27.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cable:—The "Morning Post's" correspondent at Tientsin states that on the 21st August some Austrian marines belonging to the Legation Guards entered a British owned cinema, destroyed the screens, and carried off the "Lusitania" film. The proprietor has applied to the British Legation for redress.

SERBIA.

Plan of Campaign Against Serbia.

Proposed Advance through Bulgaria.

LONDON, August 26.

News has been received of a great concentration of Austrian and German troops on the North Bank of the Danube for a campaign against Serbia. Profiting by the lessons of the disastrous advance against Western Serbia last year, the Austrian and German commanders have apparently decided to attack Serbia on the North East with a view to continuing the advance through Bulgaria.

Bulgarian Neutrality to be Violated.

A message to the "Times" from Bukharest says that Bulgaria has been informed of the intended aggression and warned that the fate of Belgium awaits her in case of resistance, but if she acquiesces in German plans she will have a free hand in exacting vengeance for the defeats of 1913.

Everything depends on the attitude of Rumania. As to this there is at present no indication.

GERMANY.

German Cotton Position.

LAHORE, August 27.

The "Civil and Military Gazette" cable:—London 27th Aug:—According to the American Department of Commerce, Germany at the end of July held 670,000 bales of cotton as compared with 2,200,000 a year earlier. She had £20,000,000 sterling worth of cotton goods as against £30,000,000.

UNITED STATES.

The "Arabic" Outrage.

America Demands a Report.

LONDON, August 27.

WASHINGTON.—Mr. Lansing has informed Count Bernstorff that the United States expects a report on the "Arabic" within a reasonable time.

German Promises of Amendment.

Count Bernstorff has informed Mr. Lansing that the Commanders of German submarines have been ordered not to attack merchantmen without warning. The officers are optimistic, and it is understood that Germany will announce the suspension of warfare against passenger vessels.

Mr. Roosevelt on the war.

Fiery Anti-German Speeches.

WASHINGTON, August 27.

Mr. Roosevelt's fiery Anti-German speeches have aroused the displeasure of the Government, and the Secretary of War has telegraphed to the Commander-in-Chief deprecating allowing Mr. Roosevelt to address the citizen soldiers camps, and directing that nothing similar shall be permitted in future.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 27.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:

TELEGRAMS.

26th August.—The Russians are stubbornly contesting the enemy's advance while continuing withdrawal to a new line.

THE Russian communique says:—No change has taken place in the Riga district and westwards towards Jacobstadt and Dyvins. Fighting continues on approximately the same front towards Vilna. The enemy have delivered an isolated attack on Misse Neiman. The Russians on the left bank are gradually concentrating towards the river. Between Bobr and Brest Litovsk the enemy are exerting the greatest pressure midway between Beelsk and Brest Litovsk. The German communique says that the Germans crossed the Narew south of Tykocin west of Brest Litovsk. The Russians have repulsed attempts to attack positions on the right bank of the Bug. The enemy is striving to advance along the road from Piazeta to Brest Litovsk.

The French report violent cannonading in various parts and the French aeroplanes bombarded the railway station Lorrach in the Grand Duchy of Baden. In the Vosges in the valley of Recht the French are organising the recently captured positions. The French communique says that in the northern zone of the Dardanelles fresh progress had been made by the British left wing which carried 800 yards trenches.

A French aeroplane sank a big Turkish transport. The British Press Bureau communique says in the Australians' and the New Zealanders' advance from the old Anzac position and that of the Fresh army landing at Sulva Bay at the beginning of August fighting was very severe and that continuous fighting with heavy loss on both sides resulted. Our forces have not yet gained their objectives in either sphere though they have made decided advance towards them and have greatly increased the area occupied. Further reinforcements having arrived a renewed attack was made on the 21st August on the centre of a new extended line and gained and held ground of great value.

The Transport Claims Committee Report.

SIMLA, August 27.

The report of the Transport Claims Committee is now before the Government of India. All the Members have already reverted to their provinces.

Life Saving Appliances Committee.

The report of the Committee appointed to report upon questions of life saving appliances at sea has been referred to the Provincial Governments for their opinions.

The Nizams Departure.

H. H. the Nizam who has been making a brief stay at Simla will leave for his capital to-morrow.

LATER:—The Nizam and staff left for his capital this morning under the usual salutes. His Highness was present at the Theatricals at the Viceregal Lodge last night. His visit has proved a great success.

Life Assurance Companies

Government's Sympathetic but firm Attitude.

SIMLA, August 27.

The Government of India has issued a resolution on the working of the Life Assurance Companies Act. When the Act was passed there were 49 Indian Companies which came under its scope. Of these 9 have undergone liquidation while 6 fresh ones have commenced business leaving a balance of 46. In addition to this number life assurance business is undertaken by other 22 companies of which fifteen are constituted in the United Kingdom, 6 in other parts of the British Empire and one in the United States of America. Of the 46 remaining Insurance companies, now working there are, it is true, a few which sooner or later will probably have to admit that their financial position does not warrant a continuance of their operations and will have to go into liquidation. The Government Actuary's statement relates to two years during the latter half of which the amount of life insurance funds held by Indian Companies increased by nearly half a crore and now exceeds 53½ crores, while the total sums assured have increased in the same period by about 1½ crores and now amounts to nearly 22½ crores. Though the larger companies naturally account for the bulk of this increase there are many smaller companies which had materially improved their position up to the close of the period during which their published accounts relate and the general improvement would have been undoubtedly far greater but for the adverse conditions created by the Bank failures in Bombay and the Punjab. (3) The general policy of the Government of India with regard to Indian Life Assurance Companies has been to bring home to them the disadvantages of unsound methods where such have been pursued and to endeavour to induce the companies concerned to remedy such methods where it seemed that their financial position had not already been shaken to too great an extent to permit of reparation. While keeping in view the duty of securing the interests of the policy-holders, Government have also borne in mind the importance of abstaining from action which might unnecessarily harass a company under temporary difficulties due to unskilled though honest management. This policy has been loyally carried out by Mr. Mickle, Government Actuary, who has maintained helpful and sympathetic relation with Indian Insurance companies, while paying due attention to the necessity of safe-guarding the interests of the policy-holders.

Rs. 16,000 for War Relief Purposes.

By Their Highnesses of Bikaner.

SIMLA, August 27.

In memory of their daughter the late Maharaj Kumari of Bikaner His Highness the Maharaja of Bikaner and Her Highness the Maharani have placed at the Viceroy's disposal the sum of Rs. 16,000 for distribution to the following charitable and war relief objects: Rs. 10,000 to the Indian War Relief Fund for the benefit of Indians, Rs. 5,000 to the St. John Ambulance Voluntary Aid Society, Simla Centre, Rs. 1,000 to the Lady Hardinge Homes.

Crop Report

SIMLA, August 27.

Last week's crop report shows that rainfall has been good and beneficial to the crops except in the Punjab, Raj-

TELEGRAMS.

putana and North-west Frontier where more rain is urgently needed. The condition of crops in the Punjab has slightly improved but more rain is badly wanted. Situation in Marwar and in Rajasthan is becoming serious where autumn crops are withering and further sowings have been stopped for want of rain. The condition of other provinces is generally good.

Rainfall.

SIMLA, August 28.

The rainfall from the 30th April to date is 20 per cent or more in excess in Assam and the Madras Coast north, and is 20 per cent or more in deficit in the Bay Islands, Orissa, Chota Nagpur, Central India west, the Central Provinces east and the whole of north-west India, including the Punjab, Kashmir, the North-West Frontier Province and Baluchistan. Sind, Rajasthan and Gujarat and is within 20 per cent of the normal in all the remaining divisions.

Revenue Returns.

SIMLA, August 28.

The Revenue returns to the end of July showed total receipts of 25.58 crores as against 26.46 crores for the same period of last year. Barring the land revenue all other main heads show a slight falling off.

CALCUTTA.

The Agarpara murder Case.

CALCUTTA, August 27.

Vigorous police enquiry is going on in the Agarpara murder case which was reported yesterday. No arrest has as yet been made. One of the two constables who was hit by revolver shot and was rather badly wounded has taken good turn towards recovery.

LATER:—Before the Sub-Divisional Officer of Barrackpore to-day Bipin Behary Ganguli who was originally arrested in connection with the Agarpara dacoity case was produced on charge of being a member of a gang of dacoits who committed murder at Agarparah yesterday under circumstances already reported. The Public Prosecutor intimated the Court that Police enquiry had not yet been completed and that the final report had not yet been submitted. The Court adjourned the case till the 9th September. Application for bail on behalf of the accused was refused.

This case will be tried by Special Commissioners comprising of Mr. Chotiaer, Additional Sessions Judge of 24 Parganas as President and a retired Deputy Magistrate and an Adipore Vakil named Baba Surendra Nath Mullick as Members.

Sentence for Attacking An European Assistant.

In a Jail.

CALCUTTA, August 27.

The Sub-Divisional Officer of Barrackpur yesterday delivered judgment in a case in which five mill hands attached to Shamagore jute mills stood charged with rioting in mill premises and assaulting Mr. Hutchison, weaving overseer of the same mill. The Court finding all accused guilty remarked the disturbance seemed to be a sporadic one which soon subsided. If such were at all common assistants in jute mills would be in considerable danger and deterrent sentences would be necessary but this was the first case of the kind that the Magistrate came across in nearly three years. The blow on the complainant's head was the only serious incident and for this Niamut deserved stiff sentence but Niamut had prudently chosen to abscond. The Magistrate fined each accused Rs. 30 or in default three months rigorous imprisonment each. Out of the fines if realised Mr. Hutchison would get Rs. 75 as compensation.

A Bengali Babu's Internment Ordered.

Babu Ill With Fever.

CALCUTTA, August 27.

This evening Mr. Lowman of the Special Branch of the Calcutta C. I. D. accompanied by the Officers motored down to College Square and handed over Babu Mahan Lal Sen B. A. an internment order asking him to report himself to the Superintendent of Police at Chittagong on the 30th August. The place of internment is at Peshan, a fishing station 25 miles from the town of Chittagong at present inaccessible to vehicular traffic. Mahan Babu is confined to bed owing to an attack of fever. He came into prominence as an organiser of the Bardwan Relief Works.

A Student Arrested and Released on Bail.

CALCUTTA, August 27.

Aswini Kumar De, a student who was recently arrested under sec. 19 (F) of the Arms Act was produced before the Deputy Commissioner of Police this morning and was ordered to be released on a bail of Rs. 500.

The Garden Reach Dacoity Case.

CALCUTTA, August 27.

It is understood that the Garden Reach Dacoity case which has been committed to the sessions by the Deputy Magistrate of Anup will be heard by a Special Tribunal under the Defence of the Realm Act. There are two accused in the case.

A Political Suspect's Case.

CALCUTTA, August 27.

The Chief Presidency Magistrate of Calcutta to-day fixed 3rd September for the hearing of the case against Ashutosh Roy, a political suspect, who is charged under Section 109 of the Penal Code for aiding and abetting. The accused was ordered to be released on a bail of Rs. 1,000.

BURMA.

Port Trust Chairman Fined Rs. 600.

For Rash Motor Car Driving.

RANGOON, August 27.

H. E. Sitzler I. C. S., Western Sub-Divisional Magistrate to-day disposed of a motor collision case in which

TELEGRAMS.

Sir George Buchanan, Chairman, Port Trust was charged (1) with doing a rash and negligent act on July 26th by turning sharply his motor car from Halpen road into Frome Road thereby colliding with a motor bicycle of Frank Combs, Chief of the Minto Mansions, (2) causing grievous hurt to Mrs. Combs who was in the side car of cycle and whose ankle was injured. The defence admitted his course was wrong but on crossing clear of traffic the accused was entitled to follow the general practice of motorists of ignoring motor vehicle rules. Had complainant not turned in the direction he wished to go but gone in the opposite direction the collision would have been avoided. (3) in the darkness of evening and with hood down Sir G. Buchanan did not see Mr. Combs approaching. (4) The Policeman on duty near crossing did not give the accused any warning or directions.

The Magistrate in a lengthy judgment criticised the defence very strongly and spoke in scathing terms of the accused's bad driving. He found the accused guilty on both charges and fined him six hundred rupees or which 450 to be paid to the complainant.

ASSAM.

Latest News from the Flooded Assam Area.

CALCUTTA, August 27.

The latest official report from Assam states that the flood reported from Goalparah, Kamrup, Darrang, Nowgang and Lakhimpur has subsided and is subsiding in Garo hills. Agricultural operations have been much hampered on Goalparah and Nowgong. Reports from the gardens state that prospects of tea are good.

BOMBAY.

The Viceroy Reads Depressed Classes Mission Report.

SENDS A CHEQUE FOR Rs. 250.

And a Letter of Appreciation.

BOMBAY, August 27.

Mr. V. R. Shinde, Secretary, Depressed Classes Mission Society of India, had lately sent a copy of the Report of the Mission to His Excellency Lord Hardinge who has through his Private Secretary sent Mr. Shinde a very kind letter informing him that His Excellency had read the Report with interest and had keen sympathy with the Mission. A cheque for Rs. 250 was enclosed with the letter as the Viceroy's donation to the funds of the Mission.

The Bombay Governor.

Visit to Poona Seva Sadan.

POONA, August 27.

His Excellency and Governor and Lady Willingdon visited the Poona Seva Sadan in the city yesterday. Mr. Devadhar the general Secretary said that two of their nurses offered to go for service on the staff of the Bombay Presidency War Hospital at Alexandria at the commencement of the present war. They went to the War Office in Poona about 150 pairs of socks and in addition made woollen socks for the soldiers fighting in the lines. They prepared a large number of clothes and as loyal citizens they are still anxious to render any little service that they can do.

His Excellency the Governor in addressing the Assembly said: "Since its inauguration the Seva Sadan had been engaged in admirable and enterprising work in improving the social status of the women of this Presidency and he thought that every possible encouragement might be extended to it. The report made frequent references to the satisfactory progress of the institution which afforded women opportunities of higher, brighter and happier lives. Women, His Excellency observed, had always played an important part in uplifting humanity. He next referred to Mrs. Kamabai Kanade's self-sacrificing and devoted zeal and expressed a fervent wish that she might be spared many more years to continue her good work among the women of this Presidency. It was a painful fact that those in comfortable circumstances were apt to forget the poor but people who held any responsibility over individuals such as workers should always endeavour to make their lives happier and brighter. "Let every one", added His Excellency, "do his little to help his less fortunate fellow-creatures and merit the everlasting gratitude of the poor". Government was keenly aware of the excellent work of the Seva Sadan but Government was unable to give any promise of help to the institution during these times of financial pressure. When circumstances were more favourable he was confident that Government would give it all the support it could. In conclusion His Excellency said that when the question of finances was again raised the Seva Sadan would have a warm corner in his heart (cheers).

A Case of Defamation.

Against Editor of "Maharatta."

POONA, August 27.

Mr. N. C. Keikar B. A. L. L. B., editor of the "Maharatta" was charged by Dr. N. R. Bhide L. M. & S., with defamation before the City Magistrate to-day. The facts of the case are briefly as follows:—A month or so before the last general election a member of the Poona City Municipal Council proposed in the Council that the forthcoming general election be postponed on account of defective election rolls. The proposition was duly carried by a majority of one vote. A few days after the complainant Dr. Bhide and others convened a meeting of the citizens of the city in one of the local theatres to move a resolution that the election be postponed on account of a defective election roll. Some 300 people assembled at the meeting. The resolution was passed and the same was forwarded to the Collector. Notwithstanding these two incidents the election was held on the appointed dates. After the election the following paragraph appeared in the "Maharatta" dated 14th March of which the quoted part is alleged by the complainant to be defamatory. "The Poona Municipal elections were over last week. The attempt to postpone them on the ground of a defective election roll made by a few 'mischievous people' failed as it deserved to fail. The Collector

TELEGRAMS.

declined to forward to Government the resolution of the majority in the Municipality as well as the petitions signed by the President of the public meeting organised by "these mischief makers" etc. The case is proceeding.

Gold Consumption in India.

Millions of Sovereigns going into Melting Pot.

BOMBAY, August 26.

The "Times of India" Commercial correspondent says: "According to 1911 census the total number of workers in jewellery trade in India is 17,79,113. In no part of the world is there such an immense number of people dependent on the manufacture of ornaments. As the supply of gold bars from London for making ornaments has been restricted large number of sovereigns are going to the melting pot of goldsmiths. By melting full weight sovereigns a tola of gold bullion including all working cost comes to Rs. 24. The price of locally manufactured bar gold is Rs. 24 8 indicating a huge demand for jewellery trade. The price of bank stamped gold imported from London is Rs. 25 8 indicating inability of banks to cope with the demand for gold. It is feared unless special measures are devised by government to supply gold on market basis required for industrial consumption millions of sovereigns will go to the melting pot of goldsmiths.

For the purpose of instating comparisons between India's trade demand for gold with that of other countries one has to study figures of world's industrial consumption of gold and it will be found that India stands a bad 6th on the per capita basis. Switzerland has an enormous demand for gold possibly to make watch cases, and consumed per head four times more than England and France and ten times more than India. The per capita trade demand of France, England and America is a great deal larger than that of India. Even assuming that 200,000,000 people of India are born never to possess a gold ornament, the trade consumption of the balance of the population only approximates the demand of the United Kingdom or of France.

A College of Physicians and Surgeons in Bombay.

Government Press Note.

BOMBAY, August 28.

The Bombay Government has issued a Press note regarding the college of Physicians and Surgeons, Bombay, giving a complete account of the origin and character of the College. The need of a medical degree lower in character and cheaper to obtain than the degree of M. B., B. S., of the Bombay University came to be felt after the decision arrived at in 1909 to abolish the University's L. M. & S. degree for which the last examination will be held in October 1917. It was in 1911 that the Hon. Surgeon-General H. W. Stevenson (now retired) called an informal meeting of the Medical Profession in Bombay at which the foundation of this College first took shape. The College is modelled on the Royal College of Physicians and Surgeons in London. The object of such institutions must always be to secure that teaching of the science for which they have been established shall advance along the latest and most approved lines. After mentioning that women are admitted to the College on exactly the same footing as men, it gives the preliminary general educational qualifications required for admission: (a) Matriculation examination of a recognised University, (b) School final Examination of Bombay, and (c) Entrance Examination to Government Medical School.

It will be seen that the course of educational training required for the obtaining of the L. C. S. is of a lower standard and less expensive than the course required for obtaining the M. B., B. S. of the Bombay University. Both the diploma of M. C. P. S. and the license of the L. C. P. S. are now recognised by the Bombay Medical Council as qualifying for registry in the Medical Register and already a fair number of students have availed themselves of these advantages. This College is the first institution of its kind in India and has a great future before it.

The Jesuit Fathers' Internment Solely Due To Political Exigencies.

BOMBAY, August 28.

The "Catholic Examiner" this morning publishes a lengthy article about Jesuit Fathers giving some interesting figures. The normal staff of the Mission prior to the outbreak of the war was 124. Of these 44 have already been interned and 51 still liable for internment so far as educational institutions managed by these Jesuits are concerned. They originally consisted of 73 Fathers of whom 34 of the German nationality have been interned already and the number still liable for internment is 19. The writer in the course of his article says: "I emphatically recognise that the action of the Government is inspired by purely political and not by any sectarian or anti-Catholic bias."

CENTRAL PROVINCES

THE C. P. COUNCIL.

The Chief Commissioner on Ultimate Victory in War.

Prosperity of C. P. Rapidly Growing.

NAGPUR, August 27.

In his closing speech in the Budget discussions on Wednesday the President acknowledged the spontaneous manner in which the public feeling in these Provinces had expressed itself on the occasion of the War Anniversary and told the Council how though Germany had through years of close preparation held the Allies still in the check the time was fast approaching when the efforts of the Allies would tell effectively against German preparedness of years and how ultimate victory was bound to come on the side of the Allies. Speaking of the points raised in the discussion he said that the Central Provinces had not reached their revenue earning capacity. Improvements and extensions were

TELEGRAMS.

fast taking place in irrigation facilities, railway construction, forests, and excise. Though a deficit had been suggested for this year the results of the first four months of the year were such as to make the prospects of the year very cheerful. As for the increase in litigation and income-tax to which some non-ble members referred he said that there were indications of the rapidly growing prosperity of the people. He was glad that the revenue earning capacity of the Province had not been fully reached; as otherwise the Local Administration should be handicapped for want of funds in advancing the various schemes of political utility.

Mr. Sastriar on Women's Education.

NAGPUR, August 28.

The Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri addressed a gathering of Members of the National Indian Association last evening on "Women's Education". After the lecture the Hon'ble Mr. Mayhew, Director of Public Instruction and late of the Madras Education service led a discussion on the subject several members taking part.

ENTERTAINED AT DINNER.

Mr. Sastri was entertained at a dinner on Thursday night. Next day he had an interview with the Chief Commissioner.

UNITED PROVINCES.

Heavy Security Demanded.

From a Printer of Several Papers.

ALLAHABAD, August 27.

Further security has been demanded from the Art Printing works, Benares, where the "Hindu Kesari" the Hindi edition of Mr. Bhak's "Kesari" and five non-political English, Hindi and Gujarati periodicals are published. The District Magistrate, it is reported, insisted on having security for each periodical from the printer.

PUNJAB.

Subsistence Allowance Requested.

LAHORE, August 27.

Pundit Munshi Ram Arya preacher, with respect to whom the authorities have recently passed orders of internment has now applied to Government for the grant of subsistence allowance.

Officers Sent to the War.

From the Punjab.

LAHORE, August 27.

Particulars have now been compiled of officers contributed by various Punjab Departments for employment at the front on military duty outside their province. Of these the P. W. D. has contributed twenty three, Punjab education and Agricultural Departments have sent one officer each. Police Department has supplied twelve officers, Punjab Medical Department no fewer than fifty officers of whom nine are Civil Surgeons, six belong to the Medical College, Lahore, one to the Punjab Lunatic Asylum, two to the Sanitary Branch and three to Jails Branch while one was medical adviser in Patiala and two were supernumerary medical officers. The balance are officers of Indian Subordinate Medical Department, twelve belonging to Civil Branch and eleven to Railway Branch.

MYSORE.

Schools Started by Private Enterprise.

Yuvaraja's Compliments.

BANGALORE, August 28.

His Highness the Yuvaraj performed the opening ceremony of 2 schools at Attitude yesterday at 4-15 P. M. The Schools are the gifts of Messrs Siddabasappa and Appajappa. In opening the Schools His Highness complimented the donors and hoped people would follow their example. Dewan Bahadur K. P. Puttannah Chetty thanked His Highness on behalf of the donors. At the close of the function the National Anthem was sung.

SOUTH INDIA.

A Conference of Collectors.

OOTACAMUND, August 28.

The Conference of Collectors has been sitting throughout the week. In addition to His Excellency and Members of Council the following have been attending:—

The Hon'ble Messrs K. B. Clerg; Brodies, L. E. Buckley; H. F. W. Gillman and Collectors Messrs Muhammad Azizuddin Hussain, N. Macmichael, R. B. Wood, H. S. Braidwood, G. F. Paddison, F. R. Hemingway, R. Ramachandra Rao, C. L. Innes, J. M. Furnie, A. R. Cumming, N. E. Majoribanks, A. F. G. Moscardi, M. Young and A. R. Banerji.

Health Officer.

OOTY, August 28.

Assistant Surgeon Rajaratnam Pillai from Hospet has been appointed Health Officer, Ootacamund.

Weather Report.

SIMLA, August 27.

All-India weather report shows no change in the monsoon conditions. The disturbance in the Bay has developed and is now off the Orissa Coast. It will probably commence to move inland to-day. Rainfall has been nearly general in the United Provinces, Mysore, Malabar and Madras Deccan and local in south-east Punjab and Hyderabad; A few falls also occurred in Bombay, Deccan and Bengal. The principal amounts are; Calingapatam 2 inches; Benares, Barailly Hyderabad (Deccan) and Gopalpur 1 inch, Agra, Mercara and Mangalore 1 1/2 each.

శారదాంబ.

* చతుర్థ ప్రకరణము.

[కలక. కృష్ణశ్యామకృష్ణ గారు.]

మీ తల్లిగారు ఇంతకాలమునుండియు శరీరాశోగ్యము తప్పి వ్యాధిని బడియున్నదని మీకు తెలియదా?

తెలియకదా? ఆమె వ్యాధిని బడిన నాలన దినముననే నాకు తెలిసింది.

“తెలిసియు నా మీరింత కాలమునకు మీతల్లిగారిని నందరింప నేరేదెరిగి?” అని శారదాంబ యాతనిని బ్రశ్నించెను.

“మాతల్లిగారు వ్యాధిని బడిన నుండి తెలియక నే యిచ్చటికి వచ్చుటకు నా కొక యభ్యంతరము కలిగె; అదే మనగా?—

“నేను బి. పి. పీరియల్లో నగవారికోటలో చతువు మంటినిగదా! మా తల్లిగారు వ్యాధిని బడుటయును నాకు పరీక్షలు జరుగుటయును నవి రెండును నేక కాలముననే సమ కూడెను. కనుక నాకు పరీక్షలు తీరువటకు నీ కారణము నలననే యిచ్చటికి నేనువచ్చుటకు నీయ కాక యుండెను. మఱి యింకొక విషయము మా తండ్రిగారు మాయమ్మగారికి చికిత్స చేయుటకై రామబ్రహ్మయ్యగారిని దోడ్కొని రావలసినదని నాకు నుత్తరము వ్రాసి యుండిరి. రామ బ్రహ్మయ్యగారు సమయమున గ్రామమున లేరు నరహరి కోటకు చుట్టు ప్రక్కలనుండు గ్రామములలో నొకయొక్కరికి పోయియుండిరి. అచ్చట నొక ధనికుని బికిత్సచేయుచుండిరి. జునుంటిగారిని కోరికి జేయమన స్వస్థత కలుగజేసి రామబ్రహ్మయ్యగారు నరహరికోటకు నుత్తరము వ్రాసి పదిదినము లాయెను. నాకు వచ్చునప్పటికే నాకు బ్రహ్మయ్య ముగిసి వారముదినములైనవి. వారి రాకకై ప్రతీక్షించుచుంటిని నాకు వచ్చినతోడనే యిచ్చటికి వారిని పిలుచుకొనివచ్చి నాడ నైతిని.

“రామబ్రహ్మయ్యగారు తన స్వగ్రామమునకుఁ బోయిన నుంకె నాకు మొన్నటిదినమునకుఁ దెలిసిరిదాకాను. నాకు గ్రామమునకుఁ జరిగేటికి నాలుగుదినము లైయున్నదే?

నాలుగు దినములేమి? ఆరునాల్గయెను.

ఐదు యంతర్వ్యంతముగ నెవరిపోయి?

మా తల్లిగారికి జేయమన స్వస్థత కలిగినదికదా! ఇంక వారికి చికిత్స చేయమన అందులకని వారు పోయిరి. అనియును నాకు నరహరికోటనుండి వారిపుత్తులకు యత్నపరమలైన పను లేనో యన్నవియు, వారురాక తడవీ కార్యములన్నియు చెనుననియు, యంతర్వ్యంతము చూచినతోడనే ఆలస్యముచేయక పనునమై రావలసినదయు నుత్తరము వ్రాసిండుమన నేయింత కిక్కురికిని. వారు పోవుటకు కారణమయ్యెను. వారితోడ మీకును పోవలయు ననుచుంటిని “మీరేల పోక తడవెరిగి?

“నా కార్యములన్నియు వానినే చక్కనైట్టుమని చెప్పి యుంటిని. వారును చేరిన రెండవదినముననే నేను చతువుమంటిని విద్యాశాలను వెరదయిండును. నేను వారితోఁజేప్పిన విషయంబులకు మిగులశ్రద్ధతో విచారించి నాకుయుత్తరము వ్రాయమని చెప్పి యుంటిని. నాచచ్చట యున్నప్పుడు తమతోడ నన్నొక సారి నరహరికోటకు వచ్చి నామ్మగారి. కాని నేను రావలయు ననియే పనిలేదు. మీరు దీని విషయమై శ్రద్ధ తీర్చిన్న చాలు నంటిని. వారందులకు సమ్మతించి పోయిరి. నేడో లేనో వారిగద్ద నుండి తప్పక యంతర్వ్యంతము వచ్చును.” అని వేంకట రమణమూర్తి యనెను. ఇట్లే వారివపురు నొక ఘంటకాలము సంభాషించి. ఇంతలో గృహంతరములో నుండి యొకరొ “వేంకటరమణమూర్తి అని కేక జేసిరి. అతఁడా మాట వారించినతోడనే మేడనుండి దిగి యింటిలోకి కరిగెను. మరల పది నిమిషములలో నే మేడపైకి వచ్చి శారదా! నేననలేదా? ఇది గోనిప్పుడే రామ బ్రహ్మయ్యగారు వ్రాసిన యుత్తరము వచ్చినది.

“అందులోని విశేషము లేమి?”

“నేనింకను చదువలేదు.

అట్లుయిన రామబ్రహ్మయ్యగారు వ్రాసినది మీకెట్లు తెలియును?

“దస్తూరినిచూచి నాకు వ్రాసినది నిర్ధారణజేసితి. (అని దానిని మిగుల నాతురముతో విప్పి) కిందనుదాహరించు విధమునఁ జదువ మొదలిడెను.

*దీని రృత్తి ముద్రణము ఆగస్టునెల తే 21 ది యందు ప్రకటింపబడెను.

శ్రీమదు చిరంజీవి వెంకటరమణమూర్తి కనేక యాశీర్వాదములు.

ఇచ్చట జగదీశ్వరుని కృపలన మేలుందరమున జేయును. నేను మీ యూరింపండి బలులువెదలి నుభయము మా స్వగ్రామము చేసాను. నీవు విద్య నభ్యసించుచుండిన విద్యాశాలను నేటిదినముననే తెరచితి. నేను కర్ణాటాలోని కారితో నీవు చెప్పిన యంతమునున్ను ముచ్చటించితిని. అతఁడు నీవు బి. పి. పరీక్షకుండు నీతో చతువుచున్న వారి కందరికన్న మిన్నగా కృతార్థుడ నైతి నని చెప్పెను. నీవు బి. పి. పరీక్ష యందు మొదటి తరగతిలో కృతార్థుడనైతివని విషయంబును నిరూపించు యత్ని చేయుచుగూడ వచ్చితి. దానిని ఈ యంతర్వ్యంతములోఁజేట్టి పంపించియున్నాను. నీవు బి. పి. పరీక్షలో కృతార్థుడ నైతివనుటకు విశుబలవ నా శ్రీరంగేంద్రయ్యుల కాండంబు యొప్పెను. నీ యొక్క ప్రత్యుత్తరమునకు నీరీక్షించుచున్నాడను.

ఇట్లు రాక్షససాగు సంతోషము, వి. రామబ్రహ్మయ్య, శ్రావణ శుద్ధ దశమి శుక్రవారము, నరహరికోట. 20-8-15

ఇట్లు అతఁడు చదివిన తోడనే వారివపురివృద్ధయము సంపాదించుచుండునపు నోలలాడెను.

వేంకటరమణమూర్తి ప్రాయమునఁ జిన్న వాఁడైనను విద్యలో మిగుల విప్రుణియుండు. అతఁడు ప్రథమము విశ్వ వాణిశురములలో నాల్గవతరగతియందు చదువుచుండెను. వెనుక నరహరికోటగారి కర్ణాటలో నావతరగతియందు చేరెను. అతఁడు నాల్గవతరగతి నుండునపుడే యావతరగతి పాఠములను వింటిగద్ద మిగుల కష్టించి చేయువలయును జదివి గట్టిచేసి యుండెను. కనుక నరహరికోటలోని విద్యాశాలయందును నుపాధ్యాయులకును ప్రశ్నలకు నుత్తరములు చక్కగఁ జెప్పట చేతనే యాతని నావతరగతియందు చేర్చుకొనుటకు కారణమయ్యెను.

వేంకటరమణమూర్తి యును శారదాంబయును సంభాషించుచుండిన స్థలమున నేవటనున్న వెదగదియందు లీరువలలో అనేక కిక్కురములు గలవు. ఆగది తలుపులు తెరువబడి యుండెను. వానివపురు నాగిలో ప్రవేశించిరి. శారదాంబయు గది తెరచియుండుటకు విడిచి యొగదితలుపులకు తమరుగా తెరచియుండుటచే నేడేల తెరచితిని వెంకటరమణమూర్తిని అడిగెను. ఇది నీ పొజ్జకే తెరువబడినదియాయితడనెను.

నన్ను పోలనయినారోయి యా ప్రస్త భాండాగారము నేఁడు నాగిజేరి తెరువబడెను. మీరన్నమాట విశ్వసించఁ జాలను.

పోలనము కాదు. నిక్కముగ మాతండ్రిగారు నేఁడు మొదలు దీని తెరచియుండును. నా కాజ్ఞాపించినందువలననే నేను తెరచిన నాడ నైతిని ఏలయనగా?

“ఎడతెగనికృపాశక్తియులందుఁ జిక్కి. కాని గింటి పొంగింటి యొక్కొక్క లోకవోట నుమిగూడి చెప్పుకొను పుక్కిటి పుక్కిటి అలలలో గాని, కొఱుగాని కృతవశ రాలాపముల విని, నీతంతకాలమును కృత్తువుచు నుభయందములతో నేఁడు మొదలు నీడీతయాత్రను నీవు గడవవలయుననియే యా ప్రస్తభాండాగారము తెరువబడెను.

“ఇదిగో! యీ గ్రంథమును సాధ్యముతలల నుచరితంబులు నవి ప్రసంగము కల్పించబడియున్నది. (ఇదితనీ యర్హము.) ఇదిగో! దీనియందు భగవద్గీతయు మైచక్రగ్రాహముఁ బడియున్నది. (చదివి యాహ్లాద పువలించుటకు నుండునను) ఇదిగో! దీనియందు నీతిహస్తమున స్పష్టికరించుచున్నది. (సారముగఁగొని విచారించుచు నుండు యాత్మకు.) ఇదిగో! యీ గ్రంథమునందు భక్తి మార్గమును చక్కగ నిరూపించి (అభిలషణవలన మున్నము. పాపరహితము. మోక్షప్రదము.) ఇంకనొక గ్రంథము లిండున్నది. నీకు (గంధావళాకం మొదలుండు) మిగుల కష్టము గలదని నుత్తరియియే విని తెలియించుటకు ముఖ్యకారణమయ్యెను అని అతఁడు చెప్పెను. ఇట్లే వారివపురు కొంతసేపు సంభాషించి వెనుక మేడదిగి భవనాంతరములోకి కరిగిరి.

“అభిలషణమునందు నుండు నగుచునై నలుగురు కూర్చుండి యుండి యీ కిందనిధమున సంభాషించుచుండిరి.

లక్ష్మీనింహరావుగారు! మీకుమారుండు బి. పి. పరీక్షయందు కృషు అయినాడను మాట వినునప్పటికి మాకందరికి మిగుల సంతోషమయ్యెను. అని వారిలో యొకరనిరి.

“లక్ష్మీనింహరామా! నీ భార్యకు జేయమన స్వస్థత కలుగుట కలనను నీవుపుత్తుడు బి. పి. పరీక్షలో తెరచిన వినుటవలనను నాకు కలిగిన సంతోషము వచ్చు నాతియు. ఇట్టి

కుభములు రెండును గూడన కాలముననే వేంకటరమణమూర్తి వివాహముచేయుట బాగునందుననే నీ నిదిగంత యోచించి నుచూర్చము నిమ్మగడ్డ చేయించుచు చెప్పియుంటిని. వివాహమునకు ఈమహిమ పిల్లలు ముఱలాచార భర్తయునకు విరోధము గ నూరక నంతు కొని యుండుట న్యామయగురా? వేంకట రమణమూర్తికి శారదాంబకును వివాహము జరుపకయు నంతు నామందు ఎన్ని నేరములుండినను తమింపుమనము నేడికొనుటకై నేను ముఖ్యముగ నిచ్చటికి వచ్చితిని నీకు చెప్పలేదా? అన్ని సంగతులను ప్రభుమనననే నీతో ముచ్చటించియుంటిని” అని రఘునాథ రావనెను.

“నేనున్న ర నివిషయమయ్యే ఇదిగో! ఈ శాస్త్రుల వారియింటికిపోయి పీడిని పిలుచుకచ్చి వైవాహికమును గూర్చి యోచించుచుంటిని. ఇంతలో నీవును ఇంటిలోనుండి యిచ్చటికివచ్చి కూర్చుంటిని. మహాత్మయును కొద్దిదినములలోనే వదిలిరి. “అని లక్ష్మీనింహరా రావనెను. “ఏదినంబున” అని రఘునాథరావ నెను.

శ్రావణమసలే తదియ శుక్రవారము ఉదయమున కన్యాలగ్నయందు మహాత్మయు వదిలిరి. మహాత్మడియు సమాపమునయున్నది. మధ్య ఆరుదినములేయున్నది. బంధు మిత్రాదులకు నేటిదినంబుననే శుభలేఖలను పంపవలెను.

రఘునాథరావు దారి కామోచించెను. శుభలేఖలను వ్రాసిరి. వాటికన్నీటికి పర్యవర్తకమును అత్రువును పనువును రాచెను. లక్ష్మీనింహరావు యాశుభలేఖలకన్నీటికి చిరు నామాలువ్రాసి పంపవలసినవారికి పంపివేసెను.

“మహాత్మడిననునాటి (సాతకాలమున నేడు) న్నర ఘంటలవనైక తొమ్మిదిగ ఘంటలవలలోపు వేంకట రమణమూర్తికి శారదాంబకును అతివిధముతో పాణిగ్రహణోత్సవము గావించబడెను.

కలగూరగంప.

కాకినాడబుట్టు

ఏమందో మాతాతా? కొత్తః పూర్వాలందో అకు కూరలు తింటే మరిగి జాడ్యాలవస్తావు. ముఱవకునే నాకు బహువుడు ఒక కానిలేమన ఇప్పుక్కరు మాపట్టిల్లాలకు కలరాతో జుట్టావచ్చి మావూళ్లో ప్రతిపాల్తు నేనుకొన్న గోగుబుట్టులను మరిగిజాడ్యాల వస్తాయి అనికేలేస్తూ నాళ్లు వేళ వూడలాగిం చడమే కాక కోపంగో ఒక్కొక్కచోట తా నేజొరబడి గోగు మొక్కలను లాగి తొడండి. అప్పుట్టిది కానిలేమన ఇప్పు ఇంగ్లీషుమాటకాని మావూళ్ల నాల్గు అడువచ్చినప్పుడల్లా గోగుగూర ఇప్పుక్కరు గారని చెప్పుతూ గోగు మొక్కల్ని గాగ్ర త్రచేసికొనే వారందో, ఇప్పటి ద్రష్టరు అకుకూరల్లో యిను ముండిగతుక తినుకుకొదే అంటారండి.

మాతాతా? మనవాళ్లు కష్టపడితన నున్నై యురకేం మాట చెప్పే ఆడేంబ్బి మీదికికచ్చినప్పుడు తలుపటాయస్తారండి. పడేళ్ళ కితానికి ఇప్పుటికి బుద్ధులు భేదించాయనుచుండి కొన్నాళ్ళకంతం ఇవాటి నున్నప్పుడు దొంగలనే మనఅభిప్రాయం కైపు చేకోవారవడనే తలంపు భారతరామాయణానులలో వ్రాసిన వివాహము, సమ్యాహాస్తామ, దూరస్థాతాస్త్రములు మొదలైనవాటిని చెప్పుకూడే, అప్పు డింగ్లీషు చదువుకునే నాల్గు వాళ్ళకున్న వెర్రికొలు కథ లనేవాడునుండి. ఇప్పటియుద్ధవార్తల్ని వింటూంటే, అసన్న నిజమేఅని న్నిజర్మనీనాడు మన సంస్కృత చదువుకుని యీరహాస్తామ (గహింహాన కాని లేకపోతే వాళ్ళకూ పట్టుపడతాయి అనే. ఇంగ్లీషుచదువుకొన్న బుద్ధిమంతు లిప్పుడు బయల్పెరున్నారు. ఇంతేకాని భూగర్భం కాటకీ మారుమూల సముద్రంలో పగలు దాగివుండి రాత్రిబయటికి వస్తూన్నట్టే ఇప్పుడు సర్వైయూకలో వుంటున్నారా? అంతకంటే విశేషం లేదనే తలుస్తూన్నాడు.

ఈమాటల తేగాండి డిక్టేటోలు ఘాటీంగని మాతారా అది నెడ్డాపురం, కాకినాడ, రామచంద్రపురం, తాలూకాలు కలసిన ముమ్మింగో వుంది. పూర్వం బలభద్రపురం దగ్గర ఈఘాటీవుండేదండి అప్పుడొకచోట మాత్రమే వుండి బలభద్రుండేకరు 0-2-0 తేలిక బండికి 0-1-0 చొప్పున త్రంపుచుకొనే ఈఘాటీ డిక్టేటోలు దగ్గరకు రాకడంతోనే త్రెడదేకమధ్యపడే, త్రిరూపమై, త్రివిక్రమస్వరూపంతో, డిక్టేటోలును మూడుతైపులను దిప్పింపంచేసి బలభద్రుండేకి 0-4-0 చొప్పున తేలికబండికి 0-1-0 చొప్పున స్వీకరిస్తూ దిండో. కాని ఇప్పుడు ఎన్ని అకతారా తెలిసా మొదటి చేరుతోనే పిలువబడుతూన్నటు ఈఘాటీ డిక్టేటోలు దగ్గరకు వచ్చినా బలభద్రపురపు ఘాటీ అనే పిలువబడుతూండడం నాకు వింతగానే ఉన్నదండి.

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు

టీచర్ల దురవస్థలు.

(ఒక యువాభ్యాసుడు)

ఇదికాక తమిళుడు గురించియు, మా తాలూకాబోర్డును గురించినయు చదువులు తెలిసికొని అంశములు శ్రేష్ఠమేమునడచు కష్టములు నిజమగుచున్నవని మృత్యును ప్రతికాధిపతులు గారి చదువులు గాని తెలియ పరప ప్రార్థనలు. ఏ విషయములలో చూచిన మా తాలూకా బోర్డు సీటి ఏ యితర తాలూకాబోర్డులతో సరిపోల వచ్చునో. అన్ని తాలూకాబోర్డులలోను ప్రసిద్ధింబు ఎకరైనను, అన్ని పనులను వ్యాపకమైనను, నిష్పక్ష పాతముతోన చేయుచుందురు. ఈ తాలూకా బోర్డులలో అట్లు కాదు. మా తాలూకా బోర్డు ప్రసిద్ధింబు ప్రతి ముఖ్య గృహిం వారగుట చేతను, వారి పార్టీలను ఏదెట్లును చెప్పినట్లు విరుదు వారి సిఫారసులను మంజూరు చేయుచు మాన్యుచు నిలుచుందుటలోను మార్పులలోను బిల్లింగులు కాంక్షనుచేయుటలోను ఇది అది అనలేదు? అన్నిటిలో పార్టీలు, ఏదెట్లు మొదలగు వారి సిఫారసులే సాగుచున్నవి ఇందుకు కొన్నిదర్శనములు ఈక్రింద పొందుపర్చుచున్నాను. కొన్ని గ్రామాలు దులలో బిల్లింగుల విమర్శమై కాంక్షను చేయించి, ముందుగా ఫలాకా గ్రామములలో బిల్లింగులు పూర్తికాలెరి యేగవలసింది వీరక పార్టీలు కలెక్టరాలయొక్క సిఫారసుల వచ్చుట చేత ఆ ప్రాంతమును మార్చుచున్నాడు. ఇప్పటికి రహదారి 10 సంవత్సరముల క్రిందట బోర్డు స్థాపించిన గ్రామములోని స్కూళ్లు ఎంత అభివృద్ధిలో ఉన్నవో ఆ గ్రామములలో బిల్లింగులు ఎంత అనవరతమైనవో ఆ గ్రామములకు ముందే మొన్ననే 1 సంవత్సరముల క్రిందట ఉంచినట్లు స్కూళ్లు గల గ్రామములలో డబ్బు ఎక్కువగా యిచ్చే పార్టీలు ఉండుటచే వారు సిఫారసుచేయుటకు మరియొక బిల్లింగు సాక్షు ఆ బిల్లింగులకు మార్పులు ఆ పనులు త్వరగానే చేయించుచున్నాడు. మరియు ఒక గ్రామములో తమ పార్టీలకు స్కూలు మాన్యు యందు అయ్యుము కలిగిన యెడల గాని, ఏ కోసమున్న యెడల గాని వారి యుద్దేశ్యము ప్రకారము కట్ట వలసింది, అకాగముగా అనేక తీరములైన గూరమును ప్రాకృతపురుషులచేయుటయు జరుగుచున్నది. ఇందుకు సహాయముగా శ్రేణి అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరువారు టీచర్లయందు ఎంత మాత్రము కనికరము, దయావాక్యములులేనివారే, వీరికితప్ప మాన్యుచు మార్పులకును అభివృద్ధి మొదలు. ఆవగాహనము నుండియులచారు, మలవారుండి వాగధూరు, ఇంతంత సమీపములకు మార్పుచుందురు. వీరు ఇట్టి మోస్తరుగా ప్రవేశింపబడి పంపించగా శ్రీ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరువారైనను, వీరి అభిప్రాయముకు వ్యతిరేకము చేయుదురు. వారుమాట టీచర్లయందు ఏకాగముచేతనే ఈపదవియందు ప్రవేశించినట్టి నుండియు, అందుకు ఈజిల్లం రద్దీకట్టబడియు ఆగ్రహమును ఎక్కువగా జూపుచున్నాడు కానియు తెలియజాలదు. వీరు అచటచట గొట్టెలును జరిపించుచు విధులను బోధించుచు అట్లు నడుచుకొనియెడల కష్టమగుచు ఉన్న యెడల వ్యాముగా నుండును. కాని యేక ఒక స్కూలుకు వాచానుగా వెళ్లి అదిలేదని, ఇదిలేదని, ఏమి గానలేదని స్కూలు అంతయు గోలచేసి, టీచర్లకు అనవరతరది బాధించుట వ్యాముకాదు. శ్రేణి స్పెక్టరువారుగాను. వీరు రాజమండ్రి వార్డులలో స్కూలులలో బోధనోపాధ్యాయులుగా ఉన్నప్పుడు పుయ్యం విద్యార్థిగాయును యల్. టీ. ప్లాడెంటు వరకు వీరి చాల గొప్పించుచు చాల భయభక్తులు గలిగి యుండి అప్పటిలో వీరి ఆ నేకవిధముల బ్రాహ్మించి. అట్టివారందరు ఇప్పుడు వాచుచున్నవ్యతిరేకము: చుక్కలగున్నాడు. ఎంతోకోపవీరును! వీరి అభిప్రాయం ప్రవేశింపబడి తాలూకాబోర్డులలో అవీరుకు వెళ్లిగానే శ్రీవారలు తమకు ఆ ప్రవేశింపబడి గురించి తన పరికరములతో సిఫారసు యేమైనా వచ్చినయెడల ఆ ప్రకారము మార్పుచుండుట వాడుక. ఇది తేలిక అన్యాయము.

ఇకను ఎన్ని అనవరత కర్తవ్యలైనచేయుచు, స్వల్ప తీరములగులకు ఇదివరలో ఇచ్చుచుండెదకతల బలములను ఏమిట లేనందు టెలింనుటయు, ఇతర తాలూకాబోర్డులన్నిటిలో యెచ్చుచున్నారనియు, మాజీకూడా యిప్పించుచుని కొందరు టీచర్లు కొరగా, అట్టి బోర్డులలోకి పోవుచుటయు, తాలూకాబోర్డులో సామ్యు లేదనుచు మాకువ్రు భక్త్యములను రిగ్గించుట వ్యాముకాదు. ఇకను మాజీఇచ్చెడు ఆ స్వల్ప తీరములైన సకాలమునకు తీరుటలేదు. రెండు నెలలకు ఒక పార్టీమైనను ముట్టదము కష్టము గానున్నది.

మరియు టీచర్ల ఎకరుగాని, నెలపు కాంక్షనుకానీదే కదలకూడదనియు, నెలపు దినములలో సహితము స్కూలు విడిది ఎచ్చటికి పోకూడదనియు ఇదివరలో సర్కులరు పంపగా దానివిషయమై టీచర్ల అంత గాగమించకపోయినను అధికారులకూడా ఎక్కువజోక్యము కలుగజేసికొనయిన మాకు అంతగా బాధలేకుండేది. ఇప్పుడున్నచో, ఇంకొక కఠినమైన ఆర్డరుకూడా వుట్టింది. అసి యేదనగా, ఏ టీచరుగాని నెలపు కాంక్షనుకానీదే స్కూలువిడిది వెళ్లకూడదని, కొందరు మాన్యు, నెలపు నిమిత్తము దళానుచేసి కాంక్షను అయి రాకుండా ఉపయోగించుకొంటున్నారని, స్కూలు నెలపుదినములలో సమీపము మకాము విడువకూడదని, ఇందుకు వ్యతిరేకము జరిగినచో కఠినముగా కక్షింపబడుదురని గూడిగా నమృతలెని శ్రీ తాలూకాబోర్డు ప్రసిద్ధింబువారు సర్కులరు పంపించియున్నారు. అది, వారు స్వయముగా చేసియుండును. శ్రీ పలు అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరువారు పోరగా, పోరగా వారిచుట తీసివేయబడ అట్లుచేసియుండును, వారైనను చెప్పినంతమాత్రమున అందరి కష్టనిష్ఠురములకు విచారించక యీ సర్కులరుకు పంపించుట నమంజనముకాదు.

ఒక టీచరుకు తగినంత పరిగలిగి కాజియట్ నెలపు దళాను చేసినచో అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరువారు సరికి రహదారి ఒక నెలదినములు పట్టుకు. ఒక నెలపుదినగా ఏమి లొంగుపొగలుకునో ముందుటిచరుకు ఏమియొనక? టీచర్లకేగాదు. అధికార్లు మాత్రము ఇట్టి అనవరతములు కలుగవచ్చునా? మరీ నెలపుదినములలో కదలకుండుట టెల్లు? నెలపుదెందులకు? పల్లెలలోను 10, 8, 11 తీరము తెచ్చుకుంటున్న టీచర్లు సంసారములు కూడా, రు 100, 400 లు టీ తీరములు పుచ్చుకొను వారి సంసారములకుంటేనే గాని, తీరము తప్పకరము సంసారములు తగ్గునా? అట్టి స్వల్పతీరములవారలు వారికి సమీపమున నుండు పట్టణమునకుగాని, పెద్ద గ్రామము, సంత వగైరాలకుగాని వెళ్లి సంపాదక పదార్థముల నెట్లు సమకూర్చుకొందు? పెద్ద తీరములవారు సర్కులరుకు వెళ్లినను, ఇంటికిద్ద అన్ని పనులకు నేరకుంటాడే నెరవేర్చుచుండును. స్వల్పతీరములవారికి నేరకుంటాడా? “స్వయం రాజాస్వయం మంత్రి స్వయం చాకలి మంత్రి” యనట్లు వీరి నేరకుంటు తోడు నేరకుంటు నెట్లు భరించుదురు? కుగ్రామములలో సర్కులరుకు వచ్చినప్పుడు అధికారులు పల్లెలలో తమకు కాకలిన వస్తువులు లభించకున్నప్పుడు ఎక్కువ ఆగ్రహం యత్నదిట్టలయి, “యిటువంటి పెద్ద గ్రామమునకు యెరుగను, ఎరుగకపోయి, ఈ పూస కాంపు తేనుకొన్నానని” వింటింది, తక్షణమే కాంపు. మార్పుకుండునా? ఇక నెల్లప్పుడు ఆ యూరిలోనే కాపురం చేసుకు టీచరు తనకుకాలవిన సామానుల కొరకు ఇతర చోట్లకు యెల్లు పోతుండును? ఇప్పుడుమాత్రము ఈ సర్కులరు వచ్చినదని యెప్పుడు మారువారలు లేకుగాని, తన సర్కులరుకు వ్యతిరేకముచేసి నానుడి అనుకోకుండా, వెంటనే యీ సర్కులరుకు, నెలపు దినములలోనైనను అఫీసులకు పోకూడదని సవరణచేతున్న బాగుండుచుగాని ప్రతి శని, ఆదివారములలోను ఎవరో కొందరు టీచర్లు ఎర్లప్పుడు అఫీసులోని అధికార్లును, క్లర్కులను ఆశ్రయించుటకు వచ్చుచున్నందున అందరకు బాధగానుండే యిట్టి ఆర్డరు చేయుచుటచాలా అన్యాయము, ఇంకా శని, ఆదివారములలో తమ అఫీసులకు ఏ టీచరు పోలేదో రాకూడదనే వగైరామార్పులు చేసిన బాగుండును. కాన యేలినవారలు వై అంశములు అన్నియు నిండుచున్నచో చిత్తగించి, యేమో తోచక వ్రాసివారి యెంచి, పెదచెని డెట్టక అందరి కష్టనిష్ఠురము లాలోచించి వ్యాయావ్యాములను కనిపెట్టి, టీచర్ల కట్టి వాడులు కలుగకుండ చేయుచు ఇదివరలో మునివేసిన కరువు భక్త్యములకు కూడా యితర తాలూకాబోర్డులలో పాటు దయచేయుచుమా మారుచు పుత్రవాత్సల్యముంచి మమ్మును కాపాడవలెనని కోరుచున్నాడు.

మంగళ వారముకోసం అమృతసమితి సుకర్ణమండపము వద్దకు యెద్దరు బాలుగు వెళ్లి యుండిరి. అందులో చిన్నవాడు కాల్లుబాటి నీళ్లలో పడిపోయెను. సహాధరదగు పెద్దవాడు దానిని చూచి తోడనే వారికి సహాయము జేయుటకుగాను తామును నీళ్లలోదిగెను. చిన్నవాడు యనిగిపోయెనన్న భయమున పెద్దవానిని గట్టికొని లింగింపుకొనెనందున వాడెద్దరు మునిగిపోయిరి 15 నిమిషములకు వెనుక రెండు శవములను బహుటి దీరుబడెను.

నల్లూరులోని సర్కారు బావులు

II (ఒక విలేఖరి)

డి. పి. డబ్బూ డిపార్టుమెంటువాడికి సర్కారువారి యితర డిపార్టుమెంటు వారికంటె నెక్కువలాభము లున్న శనమాట యధార్థము; జగద్విరితము; పరిపాలకులకు చెలియనిదికాదు. దానివిషయమై యెఱుంగి యుండుకొనులేదు. ఈ దురాచారములు ప్రపంచముండువర కుండునవి. అయినను ఒక యుద్వ్యోగమునివై మఱియొక యుద్వ్యోగముకు విచారణార్థమై నియోగింపబడియున్నాడు. ఒకనికంటె మఱియొకనికి నధికముగ సర్కారువారు వేతనము లిచ్చుటచే వారు లంచములు పుచ్చుకొనుట కంత యనకాశముండదు. ఎంతమంది తనిఖీ యధికారులు అన్నను లంచములు పోతుండునపుడు, ఇద్దరిని సర్కారుకారులను వేసినపుడు డిపార్టుమెంటుయొక్క యధుర్యయెట్లుండునో పాతకు బాహింపగలరు. అదియునుగాక వీరి క్లర్కుల రన్ని బావులు తనిఖీచేసికొని వచ్చునట్టికి కంట్రాక్టర్లన్నియో పనులుచేయగలరు. కనుక నీయంతాఫీసరెంత బాగై తగలవారైనను తమ విధుక్రము నెరవేర్చుటకు రనుట నిశ్చయము.

ఇక వీరిని నివారించు మార్గములెవ్వి? తాలూకాబోర్డు ప్రసిద్ధింబు గారు గ్రామములలో ఘరానాదారులను గాక పోయిన గ్రామోద్వ్యోగములనైనను విలిపించి యేయే గ్రామములలో నూరు లత్యాకర్తకమా విచారించవలసియుండె. అట్టిచోట్ల బావులపని జరుగుచుండగా దాలో నేనిధమైన లోపములుజరిగినను దమకుడెప్పులసినదని ఆయా గ్రామములలోనుండు ఘరానాదార్లతో దిట్టదర్శనలసియుండె ఇంతమాత్రమైనను ప్రస్తుతస్థితిగతుల నాలోచించి తాలూకాబోర్డు ప్రసిద్ధింబు గారు ఏర్పాటుచేయ వలసియుండిరి. కాని యంతరకు నీ బావులవిషయమై తాలూకాబోర్డువారి కేలాటిసంబంధమున్నట్లును లోకులకుం దోచుట యేలేదు. మాకు తాలూకాబోర్డులోకి యున్నట్లు మా ప్రాంత్యముందరి జరులకు చెలియనే తెలియదు. తెలియునట్లు చేయుటకు కధికారులు ప్రయత్నించుచున్నట్లును గానరాదు. బోర్డువారిక రన్నారని జరులకు చెలియకముటు కిట్టితరణముకంటె మఱియొకటి యుండునా? తాలూకాబోర్డులలో రెట్టితరణమును బోగొట్టుకొనినా? కావలి సహజసిద్ధాంటు సర్దుకాగును వింజమాన సహజసిద్ధాంటు సర్దుకాగునవచ్చి బావులు తనిఖీచేయుచురని వదంతులు కలిగియుండె వారిలో గొందఱు బావులు పూర్తికరుమండగా వచ్చి కొన్ని బావులకు ‘స్యాటరీ’ స్థితిగతులు బాగులేని కారణమున వారిని బూర్గుటకు తీర్మానింపిరి 50 చెప్పిపోయినట్లు! అసో వారివిచారణయొక బాగుగ నున్నచో యాలోచింపుడు! డాక్టర్లు పరీక్షచేయవలసినది బావులు పూర్తియైనకతవారకా లేక అవి ప్రారంభించుటకు బూర్వమా? ఇది యన్నియు అతిపరులని పేరెన్నికగన్న మాజిల్లాలెక్టరు వాయూలోచనకు రాదగిన యాశ్చర్యము.

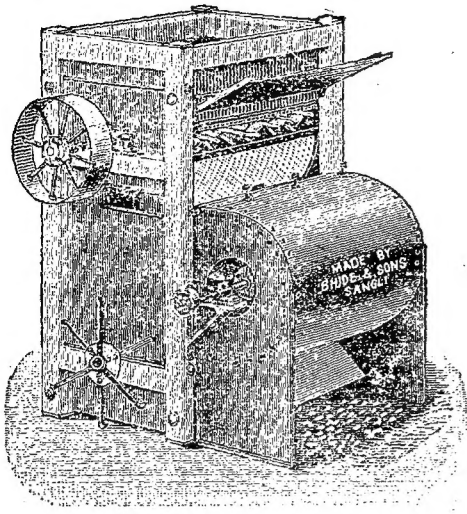
ప్రభుత్వమువారు నిజమున నీ బావులు లోకోపకారార్థమై యుపయోగింపరలెని. యుద్దేశించియెడల గ్రామకుల చాయతీల నేర్పాటుచేసి వారిసహాయమున లోకోపకారమైన యిట్టిపనులు నిర్వహింపవలసి యుండె. నమరలరు వారి మొరలే ప్రభుత్వమువారు దినపన్నాడు. కాని యీసంగతుల వలన నెట్టివారిమేలు కోరి సర్కారువారు ద్రవ్యమును వ్యయపఱచుచున్నాలో అట్టివారికి పంచాయతీలు లేనికారణమున దమయుద్దేశము నెరవేరుట లేదని తెల్పుటగోరే యని వ్రాసిరి.

౨౫ రూపాయలు బహుమతి.

కాకినాడ కాశరములు మానె చల్లి కాల్లుకుకు కుమాగుడు మానె (త్రిపురాంతం, దొంతం) కెట్టి నాగలింగం కుమాగుడు దొంతం కెట్టి బసవలింగం గార్లు (వాయించిది యేమనగా మాఉధము. పేరున కాకినాడ కాపరముల కోమట్లు అద్దె పల్లి లక్ష్మయ్యగారి కుమారుడు (బ్రహ్మన్న కాన్పులు) గారు తన తాలూకు నివేశనసం జరిగియిభూమి 81 లేది మేనెల 1915 సం॥ 02 రిజిస్టరీ అప్రార్థనపు తనభూ దస్తావేజులవ్రాసి యచ్చిన రు 800-0-0 లు బహుమతి పుచ్చుకొన్నాడు. నడద దస్తావేజుల మాతాపుత్ర గత్యునియో అయినది. నడద దస్తావేజుల చెల్లున యేమి యులేవు. దస్తావేజు యెవరికైనా దొరకినయెడల తీసుకవచ్చి యచ్చినయెడల రు 25 లు (యరై అయిదు) రూపాయలు బహుమతియిచ్చబడునని యందుమాటగా నెల్లరకు తెలియచాయడమైనది యీ సంగతి మీ స్నేహితులకు పరిచయములకు తెలియకరచ కోరెదము.

21-8-1915. } మానె త్రిపురాంతం
కాకినాడ. } దొంతం కెట్టి బసవలింగం.

Bhide & Sons, Sangli (Bombay)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener

వేరు శనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధి నొందిన యంత్రము

ఈ యంత్రము వేరు శనగ కాయలను పగుల గొట్టుటకు గాను నిర్మింపబడినది. అంతటి పప్పును పగులగొట్టుటకు కుభ్రముగా ఒలుచును బొంబాయి మదరాసు రాజధానులందు ధర్మభాగముల ప్రశస్తి పొందినది.

మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము. విశేషములు తెలుగు కోస గోరన ఇంగ్లీషులో మాకు వ్రాయించుడు.

బైడే అందు సన్న, సాంగ్లి, బొంబాయి

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్గర్త మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దము మనకయి యోగ్యతావత్రిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూర దక్షిణముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యద్ధనమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిత్యాగఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము త్రికాలరమక జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0
సీమ అద్దము 8 9 0
సామాన్య అద్దము 2 9 0

ఉత్తరములు ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.
ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,
కరంసాద్. ఆనందపూర్ణముగా, కైరాజిల్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand. Kaira District.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియుకట్టి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుషుల స్థితి మొదలగు నెట్లుండె? కలభద్రములేకలిగె? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పునొందె? అచారవ్యవహారము లెట్లుమాటె? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సుగ్రవచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ సిద్ధిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి సీరపరిచి విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. శైలిమిగుల చురుకైనది. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి నిండు క్యాళికొ బైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అయ్యు త్తమప్రతి 5-0-0 కర్కలు వేటే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శేషాచార్య,
తెలుగుపండితుడు, మున్సిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

ఆంధ్ర పత్రిక - దిన పత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

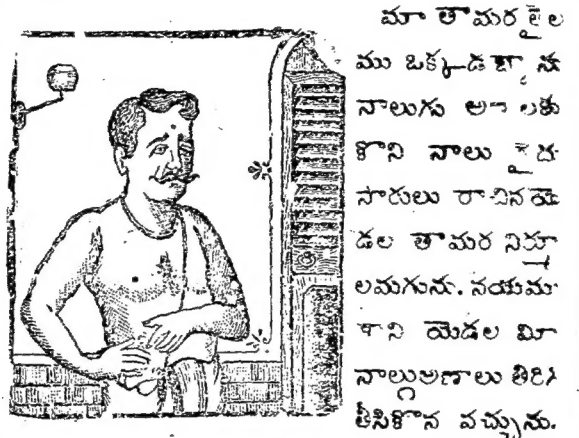
ఆంధ్ర పత్రిక - వార పత్రిక

12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము.
చెన్నై పురి.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0.

మా తామర తైలము ఒక్కడక్కాన నాలుగు అంగుళాని నాలుగు పైద సారులు రాచినదెడల తామర నిర్మలముగును. నయముగాని మెడల మీ నాలుకనాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

ఈ తైలమును ఒక సారివాడిన నుఖపడగలరు. అమృతాంజనం డిపా 109 ఫెరెరోడ్డు, బొంబాయి.

వరకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచే తయారుచేయుబడిన వస్తువరకు సామానులును, నిర్మించబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కేరళింకవలె నన్నను, అగ్ర గృహములందు వాడుకలోనికిం దేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక స్వీకరించుచున్నది.

ప్రకటన వ్యయము.
ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.
ఇంగ్లీషుభాషి టైపులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్తికి రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్రాకులు వగైరాలకు అంగుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.
ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

మోహినీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0.

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మెడకు చలువ జేయును. కండ్లముగిను మాన్పును వెండ్రుకలు పెరుగును వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేయును. మనోహరముగా నుండును. సువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనం డిపా 8, కంబుకెట్టిడి, మదరాసు.

30 విధముల బహుమతులతో 15 తులముల డబ్బీ 1కి రూ 1-0-0 తపాల ఖర్చులు 0-3-0

రిజిష్టరు చేయబడిన "శకుంతలా"

తాంబూలమాత్రము 22, కొండచిలుకలు 6, కాక్ నేషన్ బ్రూచి 1, పురుగుడల్లి 1, అత్తరబిల్ల 1, నెరకె 86 బహుమతులు త్వరపడుడు! కొద్దిప్రతులే గలవు! మంచిసమయము!

విరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) 'ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజ్ సహా 0-10-0.
ఈ యుద్ధచరిత్రము ఆంధ్రకి దెలియనట్టి కులభక్తైవి తేటతెలుగుల వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన కలనే భేదములేక ప్రకటింపకొనమ, ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధియూపముగ ముద్రించిన పుస్తకమిది కాదు. ఇతరులు ప్రపంచం గామమని లోకమునకు నూతన యుద్ధమని వికలించు అబద్ధగ్రంథముకాదు "నిజముగా విరోపాఖండమున" జర్మని మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధ కారణములను ఆంధ్ర చక్కగా తెలుసుకుట జర్మని యుత్పత్తి మొదలగు విషయములను జరిగినవిషయములను దున్నవి. విరోపాయుద్ధము జరుగుటకు పరిమైన కారణము తెలుంగనోరువారు ఈ మొదటి భాగమునందు వెలుపబడిన యీ ప్రకరణముల శ్రద్ధతో వివేచింపవలెను. జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా వంటివి నిర్మాణము గతకృత్యమున విరోపాఖా గలిగిన మార్పులు. జర్మని యే కాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యొకమత్తయందైన వింత ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యముగా మారుచున్నది. 'జర్మని యే కాధిపత్యము ఉచ్చదశకుండుట అధికారవిజృంభణము, రాజునవదము. గ్రేటు బ్రిటన్ జర్మనియుచేసి పోలాండ్ ను బాలక్ టర్కీయుద్ధముల ఫలితములు. విరోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు ఆస్ట్రీయా మొదలగు చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుత్తరప్రస్థుత్తరములు సార్వభౌములంధించిన మహా యుద్ధవిషయములు గలవు. విరోపా చరిత్రము నింతవిపులముగా నిజకారణ సహితముగా నెవరును నిదివరకు వ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము. పుస్తకమును దీని చదివినవారి కీ విషయముల సత్యాసత్యములు తెలియును. ఇందులో 30 పేజీలతో చిత్రపటములు, 6 భూగోళపటములును, 120 పుటల విషయము నున్నది. ఈ పుస్తకమును గోరనానికి వి. పి. మూలకమునంబడుచును. వెంట వెంటనే తతిమృగభాగములు వెలువరుచుండును. ఇందులో ఆర్ట్ పేపరు ముద్రించిన చక్కని ప్రతులుగలవు. ఇవ్వబడును. చిరునామా -- సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు ఇ.

తయారైనది. యుద్ధచరిత్రము. సిద్ధమైనది.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవ సంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీర్థి దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసాగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్కింది విషయము లతో ముద్రింపబడినది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వాములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల భిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందఱుగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనాచ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

Table with 4 columns: Description, Price, and other details. Rows include 'ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు', 'అర్ధసంవత్సర', 'ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు', and 'ఇతరులకు'.

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమూలము ముద్రింపబడినవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపీఠి, మద్రాసు.

వనోపధి సార్వపరిల్లా

ఇది వివాహానందములకు నెత్తురు. పుట్టిన మరయు నశల చర్మికోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పారవాముపుపోట్లు, బాకట్లు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని కోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కొంతనిగలిగించును. కాడికంతులకు భుజినిగలిగించును. నెత్తురును కుద్దిపజుచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో మెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు వాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0. కుండుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి కోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(తాగు) మందు నాగవల్లిలము పై పూతకు మందు. ఈ రెండుకలిపి వెలకోశాలకు పరిపూర్ణము 5-0-0. ప్రాప్తి/తరు:- డాక్టరు పి డి సావంత్, 1088, ఫననవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

Advertisement for BEGUMSHAHI SOAP featuring an image of a woman and text describing the soap's benefits.

ప్రపంచచరిత్ర. ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తగినపటన లతో కథలవలె వర్ణిత మగును. చందాపద్ధతి సావత్సరమునకు రమారూ 600 పుటలు 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (పోస్ట్జిరో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా నుండుగ స్వీకరింపబడును. తయారయి:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. చింతాడిపేట, మదరాసు అనినామక.

Advertisement for Sun and Moon Pills (కుంకుమపువ్వు) featuring a sun image and text describing its health benefits.

సవిననాటకము రసవంతము. సంగీత వీరసేన నిజయము. ఇది నవరసభరితమై, శృంగార, శోక, రస ప్రధానముగా నాలుగంకముల చక్కని నాటకము. ఇదిపండిత పామరుల కెల్లరకును విశదమగునటుల సులభతైలిని వ్రాయబడినది. వలయువా రీదిగువ అద్దెస్సులకు వ్రాసి తెప్పించు కొనవచ్చును. వి. పి. ఖర్చులు కొను వారే భరించవలయును. 12 పుస్తకములు ఒకే దఫాను కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమతిగా నియ్యబడును. దీని వెల రు. 0-8-0 లు. ఆకుల పాపారావునాయుడు, బ్లిష్ రాజమండ్రి. Or పిల్లారి శెట్టి లక్ష్మీపతిరావునాయుడు, జనరల్ మర్చెంటు, కాకినాడ.

మద్రాసు న స్త్యము. మేలైన మద్యాను నువాననశ్యం పెద్దబుడ్డి 0-4 నశ్యం శేసు 1-కి 0-12 డిటో దజ్జబుడ్డు 2-0 ఏక (తులములు 120) 8-4 తాంబూలముకు నువానన వ్యాపారలకు మాత్రం 8-0 పాగాకు టిక్ 1-కి 0-4 అరవీశే అందరికి 1-10 డిటో దజ్జ టిక్ 2-8 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము. యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ, తపాలవెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.

ఇశాం! ఇండియానుహీమ. ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విస్తోద విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక తేమమును గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ ములో జన్మించిన ప్రతిమనష్యుడును అవశ్యముగా జనవ నలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. కపాలాఖర్చులేదు. వైద్యశాస్త్ర ము: శంకర్ గోవింద్, ఆత్మకవిగ్రహ బోధశాలమును, 157 బ్రాడ్వే, 96 మాంటూకోడు, మదరాసు.

ధరలేదు. దేశ హితము. పోషకలేదు. ఉచితము! ఆ యుక్తే దము. ఉచితము!! ఆంగ్ల వైద్యవిషయమందును ఆయుర్వేదపద్ధతులయం దును మనకుగల అనభవమువల్ల నేకరింపబడిన వైద్యరహస్య భరితమైన వైద్య విద్య ఆరు పుస్తకము కొరువారికి ధరగాని పోషకగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:- రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ, 120 చీ రాబార్, మదరాసు.

Advertisement for Sun and Moon Pills (కుంకుమపువ్వు) featuring a sun image and text describing its health benefits.